

Державне підприємство
«Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»

ДП НАЕК "ЕНЕРГОАТОМ"
ФОНД
НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

**СТАНДАРТ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ
«ЕНЕРГОАТОМ»**

**Управління закупівлями продукції
СИСТЕМА ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОДУКЦІЇ.
ВИПРОБУВАННЯ ТА ПРИЙМАННЯ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ ЯУ**

СОУ НАЕК 081:2021

**Київ
2021**

**НА НАЕК
ОФІС ЦАД**

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: дирекція з якості та управління

2 РОЗРОБНИКИ: П. Матковський, В. Нерознак, М. Топчій

3 ЗАТВЕРДЖЕНО: наказ ДП «НАЕК «Енергоатом» від 30.03.2021 № 01-396-Н

4 ДАТА ВВЕДЕННЯ В ДІЮ: 09.04.2021

5 НА ЗАМІНУ: СОУ НАЕК 081:2015 «Управління закупівлями продукції. Система оцінки відповідності продукції. Випробування та приймання продукції для АЕС»

6 ПЕРЕВІРКА: 09.04.2026

7 КОД КНДК: 5.10.10, 1.40.10

8 ПІДРОЗДІЛ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ВВЕДЕННЯ НД: відділ оцінки відповідності департаменту ліцензування дирекції з якості та управління

9 МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ ОРІГІНАЛУ НД: відділ стандартизації департаменту з управління документацією та стандартизації дирекції з якості та управління

Цей стандарт заборонено повністю або частково відтворювати, тиражувати та розповсюджувати в комерційних цілях без згоди ДП «НАЕК «Енергоатом»

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ СОУ НАЕК 081:2021

Управління закупівлями продукції. Система оцінки відповідності продукції.
Випробування та приймання продукції для ЯУ

Тимчасово виконуючий обов'язки
першого віце-президента –
технічного директора

« 23 » 03 2021 р.

Ю. Шейко

Генеральний інспектор – директор
з безпеки

« 22 » 03 2021 р.

Д. Білей

Директор з якості та управління

« 03 » 03 2021 р.

А. Пашко

Начальник відділу стандартизації
ДУДС ДЯУ

« 03 » 03 2021 р.

С. Широкова

Тимчасово виконуючий обов'язки
виконавчого директора з
виробництва та ремонтів

« 14 » 03 2021 р.

І. Полович

ВП «Атомкомплект»

Лист від 01.03.2021
№ 2391/21

ВП ЗАЕС

Лист від 21.01.2021
№ 63-86.01/1535

ВП РАЕС

Лист від 08.02.2021
№ 2010/031

ВП ЮУАЕС

Лист від 21.01.2021
№ 30/1118

ВП ХАЕС

Лист від 11.01.2021
№ 56-13/2-7/266

ВП АЕМ

Лист від 15.01.2021
№ 225/09

ВП «КБ «Атомприлад»

Лист від 22.01.2021
№ 48/82

ВП АРС

Лист від 12.01.2021
№ 31-20/03/124

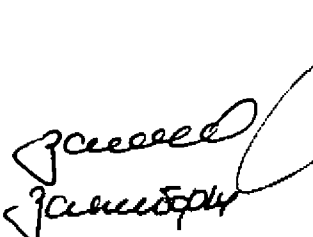
ВП АПІ

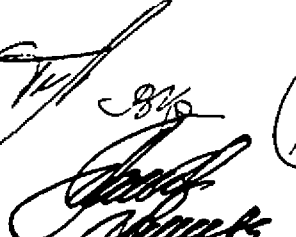
Лист від 05.02.2021
№ 02-46/381

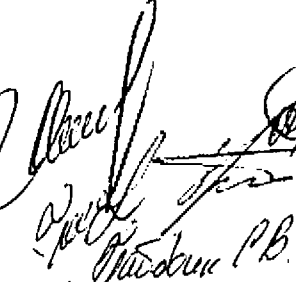
ВП АтаМ

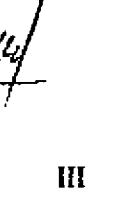
Лист від 01.02.2021
№ 11-01/450

19.03.2021
(Копія притомна)

ЗМІСТ

1	Сфера застосування.....	1
2	Нормативні посилання.....	2
3	Терміни та визначення понять.....	3
4	Позначки та скорочення.....	8
5	Загальні положення.....	8
6	Випробування та приймання дослідного зразка.....	11
	6.1 Категорії випробувань.....	11
	6.2 Попередні випробування.....	11
	6.3 Приймальні випробування.....	12
	6.4 Особливості випробувань зразків продукції загальнопромислового призначення для застосування в СВБ.....	15
7	Підготовка та освоєння виробництва.....	15
	7.1 Мета та умови підготовки та освоєння виробництва.....	15
	7.2 Кваліфікаційні випробування.....	16
8	Випробування та приймання продукції серійного виробництва.....	18
	8.1 Категорії випробувань.....	18
	8.2 Приймально-здавальні випробування.....	18
	8.3 Періодичні випробування.....	20
	8.4 Типові випробування.....	22
	8.5 Пред'явницькі випробування.....	23
9	Особливості розробки несерійної продукції, її випробувань та приймання.....	24
10	Випробування та приймання виробів одиничного дрібносерійного виробництва, що складаються на місці експлуатації.....	25
	10.1 Умови створення виробів одиничного виробництва.....	25
	10.2 Виготовлення, контроль, монтаж, приймання виробів.....	26
11	Систематизація видів випробувань.....	27
	Додаток А. Організація роботи приймальної комісії.....	28
	Додаток Б. Форма протоколу попередніх випробувань продукції.....	35
	Додаток В. Форма акта попередніх випробувань продукції.....	37
	Додаток Г. Форма акта про завершення коригування конструкторської документації та доопрацювання дослідного зразка.....	39
	Додаток Д. Форма протоколу приймальних випробувань продукції.....	40
	Додаток Е. Форма протоколу про перерву випробувань продукції.....	41
	Додаток Ж. Форма акта про припинення випробувань продукції.....	42
	Додаток И. Форма повідомлення про готовність до продовження випробувань продукції після перерви.....	43
	Додаток К. Форма акта приймальних випробувань продукції.....	44
	Додаток Л. Форма довідки про технологічне оснащення виробництва.....	46
	Додаток М. Форма довідки про загальний стан технологічної готовності підприємства до випуску виробу.....	47
	Додаток Н. Форма акта кваліфікаційних випробувань продукції.....	48
	Додаток П. Форма повідомлення про пред'явлення виробів для проведення випробувань та висновку щодо результатів	

приймання.....	50
Додаток Р. Форма протоколу приймально-здавальних, періодичних випробувань продукції.....	52
Додаток С. Форма акта щодо аналізу дефектів, їх усунення та повторної перевірки виробів (партії).....	53
Додаток Т. Форма акта про відбір виробів для проведення випробувань...	54
Додаток У. Форма акта періодичних випробувань продукції.....	55
Додаток Ф. Форма перелік дефектів, що виявлено під час проведення періодичних випробувань продукції.....	56
Додаток Ц. Форма акта типових випробувань продукції	57
Додаток Ш. Систематизація видів випробувань та документів, якими вони супроводжуються	59
Додаток Ю. Систематизація видів випробувань за основними ознаками....	64
Аркуш реєстрації змін.....	65

**СТАНДАРТ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ
«ЕНЕРГОАТОМ»**

**Управління закупівлями продукції
СИСТЕМА ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОДУКЦІЇ.
ВИПРОБУВАННЯ ТА ПРИЙМАННЯ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ ЯУ**

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт установлює вимоги до процедур з оцінювання відповідності продукції під час її випробування та приймання.

1.2 Цей стандарт визначає категорії та види випробувань продукції, правила їх застосування, порядок проведення та містить форми документів, якими мають супроводжуватися процедури випробувань і приймання продукції.

1.3 Дія цього стандарту поширюється на продукцію, що закуповується ДП «НАЕК «Енергоатом», призначену для потреб ремонту, модифікації, заміни застарілого обладнання, будівництва нових об'єктів тощо. Оцінювання відповідності свіжого ядерного палива, яке закуповується у ДП «НАЕК «Енергоатом» за спеціальними процедурами, під час його випробування та приймання здійснюється відповідно до СОУ НАЕК 201. *(змінено, зм. № 1)*

1.4 Цей стандарт застосовується під час:

– розроблення технічних вимог замовника до продукції в частині визначення вимог до оцінювання відповідності продукції під час її випробування та приймання, які можуть відобразитися в умовах договору;

– розроблення технічного завдання, технічних умов, програм та методик випробувань на продукцію, що розробляється та виготовляється відокремленими підрозділами ДП «НАЕК «Енергоатом»;

– перевірки технічного завдання, технічних умов (технічних специфікацій), програм і методик випробувань на продукцію технічного призначення, що розробляється та виготовляється сторонніми організаціями;

– організації випробувань та приймання продукції та/або участі в них.

1.5 Вимоги цього стандарту обов'язкові:

– для відокремлених підрозділів ДП «НАЕК «Енергоатом», що виготовляють продукцію для ЯУ;

– для структурних підрозділів ДП «НАЕК «Енергоатом», що замовляють продукцію та (або) беруть участь у проведенні процедур з оцінювання відповідності продукції власним персоналом.

1.6 Вимоги цього стандарту обов'язкові для внесення їх до тендерної документації та/або договору зі сторонніми організаціями, які виготовляють та постачають продукцію для ДП «НАЕК «Енергоатом» (виробники, постачальники), та з уповноваженими організаціями, які здійснюють оцінювання відповідності продукції, що постачається на ЯУ.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Нижче наведено документи, на які в стандарті є посилання.

Якщо документ, зазначений у цьому розділі, змінено (замінено) або його дію скасовано (без заміни на інший), то до моменту внесення зміни до СОУ НАЕК 081 необхідно користуватися зміненим (заміненим) документом або положення СОУ НАЕК 081 застосовувати без врахування вимог документа, дію якого скасовано

Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» від 05.06.2014 № 1314-VII

Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII

«Технічний регламент законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки», затверджений Постановою КМУ від 13.01.2016 № 94

НП 306.2.106-2005 «Вимоги до проведення модифікацій ядерних установок та порядку оцінки їх безпеки»

ДСТУ 2925-94 «Якість продукції. Оцінювання якості. Терміни та визначення»

ДСТУ 2960-94 «Організація промислового виробництва. Основні поняття. Терміни та визначення»

ДСТУ 3021-95 «Випробування і контроль якості продукції. Терміни та визначення»

ДСТУ 3278-95 «Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Основні терміни та визначення»

ДСТУ 3321:2003 Система конструкторської документації. Терміни та визначення основних понять

ДСТУ 3974-2000 «Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення»

ДСТУ 8634:2016 «Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Наставови щодо розроблення та поставлення на виробництво нехарчової продукції»

ДСТУ ISO 9000:2015 (ISO 9000:2015, IDT) «Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів» *(змінено, зм. № 1)*

ГОСТ 15.309-98 «Система разработки и постановки продукции на производство. Испытания и приемка выпускаемой продукции. Основные положения»

СОУ НАЕК 012:2021 «Управління поставками (закупівлями) продукції. Оцінка постачальників продукції, робіт та послуг для систем, важливих для безпеки ядерних установок» *(змінено, зм. № 1)*

СОУ НАЕК 024:2012 «Управління закупівлями продукції. Система оцінки відповідності продукції, що закуповується експлуатуючою організацією. Загальні положення»

СОУ НАЕК 039:2013 «Управління закупівлями продукції. Система оцінки відповідності продукції. Оцінювання відповідності продукції на етапі виробництва»

СОУ НАЕК 042:2017 «Управління закупівлями продукції. Організація закупівель продукції»

СОУ НАЕК 077:2020 «Управління закупівлями продукції. «Технічні умови», «Технічні специфікації» та «Технічні завдання» на продукцію для АЕС. Порядок розроблення, розгляду, погодження та поводження»

СОУ НАЕК 201:2020 «Управління закупівлями продукції. Порядок планування, організації та проведення оцінювання відповідності свіжого ядерного палива. Загальні положення» *(долучено, зм. № 1)*

ПЛ-Д.0.04.066-20 «Положення про порядок укладання та ведення договорів (контрактів)»

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті використано терміни та визначення, що наведені у ДСТУ ISO 9000: вимога, невідповідність, дефект, бракування, протокол, процес, система управління якістю, управління; ДСТУ 3278: продукція, технічне завдання; ДСТУ 3321: технічні умови; СОУ НАЕК 024: замовник; СОУ НАЕК 077: постачальник; Закон України «Про публічні закупівлі»: технічна специфікація до предмета закупівлі.

Нижче подано інші терміни, використані у цьому стандарті, та визначення позначених ними понять.

3.1 базове значення показника якості продукції

Значення показника якості продукції, прийняте за основу під час порівняльного оцінювання її якості (ДСТУ 2925)

3.2 вид випробувань

Класифікаційне угруповання випробувань за певними ознаками (ДСТУ 3021)

3.3 випробування продукції

Технічна операція, яка полягає у визначенні однієї чи декількох характеристик даної продукції за установленою процедурою (ДСТУ 3278)

3.4 виріб

Одиниця промислової продукції, кількість якої обчислюється у штуках (екземплярах) (ДСТУ 3278)

3.5 виробник (продукції)

Фізична або юридична особа, яка виготовляє і несе відповідальність за виготовлення та здатна забезпечити таку якість продукції, що відповідає вимогам нормативного документа на продукцію (ДСТУ 3278)

3.6 виробничий контроль

Контроль, що здійснюється на стадії виробництва (ДСТУ 3021)

Примітка. Виробничий контроль як правило охоплює всі допоміжні, підготовчі та технологічні операції

3.7 виробництво продукції

Процес організації та здійснення виготовлення продукції.

Примітка. Залежно від обсягу випуску продукції створюють видові поняття, наприклад: «одиничне виробництво», «серійне виробництво», «масове виробництво» (ДСТУ 3278)

3.8 головний зразок

Перший екземпляр чи примірник виробу, виготовлений за новорозробленою документацією для використання його як за призначенням, так і для одночасного опрацювання конструкції та технічної документації з метою поліпшення виробництва та експлуатації решти екземплярів цієї партії чи серії.

Примітка 1. Головний зразок виготовляють тоді, коли виготовлення дослідного зразка не передбачено.

Примітка 2. Головних зразків у процесі створення конкретної продукції може бути декілька

Примітка 3. Головний зразок після необхідних доопрацювань може бути відісланий замовнику (споживачеві) (ДСТУ 3278)

3.9 готова продукція

Промислова продукція, яка закінчена виробництвом, укомплектована, відповідає вимогам стандартів і технічних умов, має документ, що засвідчує її якість, та призначена для збуту за межі підприємства (ДСТУ 2960)

3.10 дослідна експлуатація

Експлуатація, що здійснюється замовником обладнання (системи) з метою перевірки працездатності обладнання (системи), готовності ремонтного й оперативного персоналу до роботи в умовах промислової експлуатації. Під час дослідної експлуатації обладнання (системи) оперативно-технічне обслуговування та виявлення дефектів здійснює замовник. Усунення несправностей, що викликала непрацездатність обладнання (системи), здійснює організація, яка допустила несправність (використовується цьому стандарті)

3.11 дослідний зразок

Зразок продукції, виготовлений за наново розробленою документацією для перевірки шляхом випробувань відповідності її заданим технічним вимогам з метою прийняття рішення про можливість впровадження у виробництво і (чи) використання за призначенням (ДСТУ 3021)

3.12 дослідна партія продукції

Сукупність дослідних зразків чи певний обсяг непоштучної продукції, виготовленої за встановлений інтервал часу з метою контролю відповідності продукції визначеним вимогам та прийняття рішення щодо поставлення продукції на виробництво (ДСТУ 3278)

3.13 експлуатаційні випробування

Випробування об'єкта, що проводять під час експлуатації (ДСТУ 3021)

Примітка. Одним з видів експлуатаційних випробувань є дослідна експлуатація.

3.14 зразок продукції

Одиниця конкретної продукції, яку використовують як представника цієї продукції у процесі досліджень, контролю чи оцінювання (ДСТУ 3278)

3.15 категорія випробувань

Вид випробувань, що характеризується організаційною ознакою їх проведення та прийняттям рішень за результатами оцінки об'єкта в цілому (ДСТУ 3021)

Примітка. Широке коло випробувань, що об'єднані в категорію випробувань характеризується організаційними ознаками їх проведення, а саме – рівнем (державні, міжвідомчі, відомчі випробування) етапами розробки (попередні, приймальні), різноманітними видами випробувань готової продукції (кваліфікаційні, приймально-здавальні, періодичні, типові тощо). За результатами всіх цих випробувань проводиться оцінювання об'єкта в цілому та приймається відповідне рішення – про можливість подання виробу на приймальні випробування, про поставлення виробу на виробництво, про закінчення освоєння серійного виробництва, про можливість його продовження.

3.16 кваліфікаційні випробування

Контрольні випробування установочної серії чи промислової партії, які проводяться для оцінки готовності підприємства до випуску продукції даного типу в заданому обсязі (ДСТУ 3021)

3.17 контроль продукції

Діяльність, що включає вимірювання, випробування, перевірку однієї чи декількох характеристик продукції та їх порівняння з установленими вимогами з метою визначення відповідності (ДСТУ 3278)

3.18 контроль якості продукції

Контроль кількісних і (чи) якісних характеристик властивостей продукції (ДСТУ 3021)

3.19 масове виробництво

Тип виробництва, що характеризується випуском продукції постійної номенклатури у великих кількостях протягом тривалого періоду (ДСТУ 2960)

3.20 методика випробувань

Організаційно-методичний документ, обов'язковий для виконання, в якому міститься опис методу, умов та засобів випробувань, правил добору і (чи) виготовлення зразків, алгоритми виконання операцій для визначення однієї чи декількох взаємопов'язаних характеристик властивостей об'єкта, форми подання даних та оцінювання точності, вірогідності результатів, вимоги техніки безпеки та охорони навколишнього середовища (ДСТУ 3021)

3.21 непоштучна продукція

Продукція, кількість якої визначається величиною маси, довжини, поверхні, об'єму (ДСТУ 3278)

3.22 одиничне виробництво

Тип виробництва, що характеризується невеликим обсягом випуску однакової продукції, повторне виготовлення якої, як правило, не передбачається (ДСТУ 2960)

3.23 оцінювання рівня якості продукції

Сукупність операцій, яка складається з вибирання номенклатури показників якості оцінюваної продукції, визначення значень цих показників та порівняння їх з базовими (ДСТУ 2925)

3.24 партія продукції

Сукупність одиниць продукції з однією назвою та однаковим позначенням, виготовлена за певний час та однакових умов (ДСТУ 3278)

3.25 періодичні випробування

Контрольні випробування виготовлюваної продукції, що проводяться в обсягах та терміни, які установлені нормативними документами, з метою контролю стабільності якості продукції та можливості продовження її випуску (ДСТУ 3021)

3.26 показники якості продукції

Кількісна характеристика однієї чи декількох властивостей продукції, що характеризують її якість, яку розглядають стосовно визначених умов її створення та експлуатації або споживання (ДСТУ 2925)

3.27 попередні випробування

Контрольні випробування дослідних зразків і (чи) дослідної партії продукції з метою визначення можливості їх пред'явлення на приймальні випробування (ДСТУ 3021)

3.28 пред'явницькі випробування

Контрольні випробування продукції, що проводяться службою технічного контролю підприємства-виробника перед пред'явленням продукції для приймання представником замовника, споживача чи інших органів приймання (ДСТУ 3021)

3.29 придатна продукція

Продукція, яка задовольняє всі встановлені вимоги (ДСТУ 3278)

3.30 приймальна комісія

Колегіальний орган, який визначає доцільність використання результатів розробки для організації виробництва продукції (можливості поставлення виробу на серійне виробництво) та можливість застосування одиничної продукції.

Примітка. Приймальна комісія може створюватися у разі необхідності проведення приймально-здавальних, типових випробувань (використовується у цьому стандарті)

3.31 приймальні випробування

Контрольні випробування дослідних зразків, дослідних партій продукції чи виробів одиничного виробництва, що проводяться для визначення доцільності впровадження цієї продукції у виробництво та (чи) використання за призначенням (ДСТУ 3021)

3.32 приймально-здавальні випробування

Контрольні випробування продукції під час проведення приймального контролю (ДСТУ 3021)

3.33 приймання продукції

Процес перевіряння відповідності продукції вимогам, установленим у стандартах, конструкторській документації, технічних умовах, договорі на постачання, та оформлення відповідних документів (ГОСТ 15.309)

3.34 програма випробувань

Організаційно-методичний документ, обов'язковий для виконання, який встановлює об'єкт та мету випробувань, види, послідовність, та обсяг здійснюваних експериментів, порядок, умови, місце і терміни виконання випробувань, забезпечення та звітність за них, а також відповідальність за забезпечення і проведення випробувань (ДСТУ 3021)

Примітка. Програма випробувань повинна містити методики випробувань або посилання на них, якщо ці методики оформлені як самостійні документи

3.35 рівень якості продукції

Відносна характеристика якості продукції, яка ґрунтується на порівнянні значень оцінюваних показників якості продукції з базовими значеннями відповідних показників (ДСТУ 2925)

3.36 розробник (продукції)

Фізична або юридична особа, яка розробляє продукцію (ДСТУ 3278)

3.37 серійне виробництво

Тип виробництва, що характеризується одночасним виготовленням на підприємстві обмеженої номенклатури однорідної продукції, випуск якої періодично повторюється протягом тривалого періоду (ДСТУ 2960)

Примітка 1. В залежності від кількості виробів в партії або серії і значення коефіцієнта закріплення операцій, розрізняють дрібносерійне, середньо серійне та багатосерійне виробництво.

Примітка 2 Коефіцієнт закріплення операцій приймають таким, що дорівнює: для дрібносерійного виробництва – понад 20 до 40 включно; для середньо серійного виробництва понад 10 до 20 включно; для багатосерійного виробництва понад 1 до 10 включно.

Примітка 3. Коефіцієнт закріплення операцій – відношення числа всіх різноманітних технологічних операцій, що виконані або підлягають виконанню протягом місяця, до числа робочих місць.

3.38 співвиконавець розроблення (продукції)

Фізична або юридична особа, яка виконує на підставі відповідного документа певну частину роботи над розробленням продукції (ДСТУ 3278)

3.39 технічна документація

Сукупність документів, необхідних і достатніх для безпосереднього використання на усіх стадіях життєвого циклу продукції.

Примітка. До технічної документації належать конструкторська, технологічна, програмна документація, технічне завдання на розроблення продукції тощо (ДСТУ 3278)

3.40 технічний рівень продукції

Відносна характеристика якості продукції, яка ґрунтується на порівнянні значень показників, що характеризують технічну досконалість оцінюваної продукції, з базовими значеннями відповідних показників (ДСТУ 2925)

3.41 типові випробування

Контрольні випробування виготовлюваної продукції, які проводяться з метою оцінки ефективності та доцільності впроваджуваних змін у конструкцію, рецептуру чи технологічний процес (ДСТУ 3021)

3.42 установча серія продукції

Перша партія продукції, виготовлена в період освоєння виробництва за робочою документацією серійного виробництва (ДСТУ 3278)

3.44 якість продукції

Сукупність характеристик продукції (процесу, послуги), які стосуються її здатності задовольняти встановлені і передбачені потреби (ДСТУ 2925)

4 ПОЗНАКИ ТА СКОРОЧЕННЯ

АЕС	– атомна електрична станція
ДП «НАЕК «Енергоатом», Компанія	– Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»
ЗІП	– запасні частини, інструменти і приладдя
ЗВТ	– засоби вимірювальної техніки
КД	– конструкторська документація
НД	– нормативний документ
СВБ	– системи, важливі для безпеки
СОВП	– система оцінки відповідності продукції
ПМ	– програма та методика випробувань
ПТК	– підрозділ технічного контролю
ТД	– технологічна документація
ТЗ	– технічне завдання
ТС	– технічна специфікація
ТУ	– технічні умови
ЯУ	– ядерна установка

5 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1 Цей стандарт розроблено з урахуванням положень ДСТУ 8634, ГОСТ 15.309.

5.2 Реалізація положень стандарту повинна здійснюватись у рамках діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом» з управління закупівлями продукції, визначеної у СОУ НАЕК 012, СОУ НАЕК 042, СОУ НАЕК 077, ПЛ-Д.0.04.066, а також серії стандартів з оцінювання відповідності продукції.

5.3 Продукція, з метою визначення придатності для використання, повинна пройти випробування (перевірку) та приймання у відповідності до вимог, встановлених у стандартах, ТУ (ТС) або ТЗ, конструкторській документації.

5.4 Згідно з цим стандартом та з урахуванням ДСТУ 3021, продукцію, що призначена для використання на ЯУ, до її постачання піддають таким категоріям випробувань:

- попередні;
- приймальні;
- кваліфікаційні;
- приймально-здавальні;
- періодичні;

- типові;
- пред'явницькі.

Кожна категорія випробувань у своєму складі може містити декілька видів випробувань (електричні, механічні, кліматичні, на надійність тощо) та видів контролю (візуальний, вимірювальний тощо).

5.5 Додатково до вищевказаних категорій випробувань засоби вимірювальної техніки, що згідно із Законом України «Про метрологію та метрологічну діяльність» належать до сфери законодавчо регульованої метрології, підлягають випробуванням під час оцінювання відповідності вимогам технічних регламентів, дія яких на них поширюється, зокрема вимогам «Технічного регламенту законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки». За результатами оцінювання відповідності, у разі, коли це передбачено відповідними технічними регламентами, проводиться, в тому числі, первинна перевірка та затвердження типу засобів вимірювальної техніки.

Оцінка відповідності засобів вимірювальної техніки, які не застосовуються у сфері законодавчо регульованої метрології, проводиться на добровільних засадах.

5.6 Категорії випробувань та правила приймання виробів, що виготовлені за результатами дослідно-конструкторських робіт, визначено ДСТУ 3974.

Реалізацією результатів дослідно-конструкторських робіт є поставлення створеної продукції на виробництво відповідно до положень цього стандарту.

5.7 Відповідно до НП 306.2.106-2005 випробування нового обладнання СВБ має проводитись впродовж усього процесу впровадження модифікації шляхом проведення:

- попередніх випробувань на майданчику заводу-виробника;
- попередніх комплексних випробувань у складі ЯУ;
- випробувань під час дослідної експлуатації;
- міжвідомчих приймальних випробувань.

Примітка. Поняття «попередні випробування на майданчику заводу-виробника» може включати в себе випробування, терміни та визначення яких наведені у розділі 3, а саме:

- приймальні випробування;
- приймально-здавальні випробування;
- типові випробування.

5.8 Відповідно до ГОСТ 15.309 у програмах випробувань, згідно з якими здійснюють випробування будь-якої категорії, в загальному випадку встановлюють безпосередньо або, в обґрунтованих випадках, у вигляді посилань на інші документи:

- вимоги до продукції, що підлягають контролю (вимоги з безпеки, охорони здоров'я і довкілля);
- категорії та види випробувань, включаючи склад перевірок, послідовність їх проведення та розподіл за категоріям випробувань;
- методи випробувань, умови (режими випробувань);
- вимоги до засобів випробувань (межі вимірювань, межі допустимої похибки ЗВТ, витратні матеріали, безпека для здоров'я персоналу та довкілля тощо);
- вимоги до кількості одиниць продукції, що відбирається для кожної категорії випробувань, встановлених у документації, а також до порядку відбору одиниць продукції;
- вимоги з підготовки до проведення випробувань;
- порядок обробки даних, одержаних під час випробувань, критерії прийняття

рішень по них, порядок оформлення та подання результатів випробувань;

- вимоги до рішень, які приймаються;
- вимоги до сфери поширення результатів випробувань.

Залежно від категорії випробувань, зазначені вимоги мають доповнюватися вимогами, встановленими у відповідних розділах цього стандарту.

5.9 Загальний обсяг випробувань має бути наведений в програмі та методиці випробувань.

У випадку виділення випробувань до самостійної категорії (наприклад, випробування на надійність, випробування на радіаційну стійкість тощо) правила використання результатів випробувань під час прийняття рішень щодо приймання продукції повинні бути включені до програм і методик цих випробувань.

5.10 Засоби виміральної техніки, що застосовуються під час контролю та випробувань, повинні бути придатні для застосування, тобто не мати пошкоджень корпусів, пломбувань, а також мати непрострочені терміни повірки (калібрування).

5.11 Продукція, що подається на випробування, повинна бути укомплектована, налагоджена та відрегульована у відповідності до вимог нормативних документів, програм і методик випробувань.

5.12 Одиниці продукції, призначеної для функціонування спільно з одиницею продукції іншого виду, рекомендовано випробувати разом в умовах, максимально наближених до реальних умов експлуатації. Для цього має використовуватися відповідне випробувальне обладнання, стенди, імітатори тощо.

5.13 В процесі випробувань продукції забороняється підлагоджувати та регулювати її елементи, замінювати змінні елементи, підтягувати кріплення, за виключенням випадків, передбачених конструкторською та технологічною документацією.

5.14 Результати випробувань одиниць продукції вважаються позитивними, а продукція придатною для застосування, якщо вона пройшла випробування в обсязі та послідовності, що встановлені для визначеної категорії випробувань в нормативних документах на продукцію, а результати підтверджують відповідність одиниць продукції, що випробувались, заданим вимогам.

5.15 Результати випробувань одиниць продукції вважаються негативними, а продукція непридатною для застосування, якщо за результатами випробувань було виявлено невідповідність продукції хоча б одній вимозі, встановленій у нормативних документах на продукцію для категорії випробувань, що здійснювалася.

5.16 Зазначені у 5.4 випробування (за виключенням пред'явницьких, а також приймально-здавальних, які, за згодою замовника, може проводити підрозділ технічного контролю виробника без участі представників замовника) проводять комісії. Порядок створення комісій залежить від категорії випробувань (склад комісії, рівень затвердження тощо).

У додатку А викладено основні рекомендації щодо діяльності комісії, яка проводить приймальні випробування. Ці рекомендації, з відповідним коригуванням, можуть застосовуватися під час створення та роботи комісій, що проводять інші категорії випробувань.

5.17 Постачальник (виробник) несе відповідальність за якість продукції протягом встановленого гарантійного строку, в тому числі за якість матеріалів і комплектуючих, що використовувались для виготовлення продукції, а також за

відповідність властивостей продукції визначеним в договорі, за умови належного її зберігання і використання відповідно до інструкції виробника.

6 ВИПРОБУВАННЯ ТА ПРИЙМАННЯ ДОСЛІДНОГО ЗРАЗКА

6.1 Категорії випробувань

Для дослідних зразків продукції, що призначена для використання на ЯУ, встановлюються такі категорії випробувань:

- попередні випробування;
- приймальні випробування.

6.2 Попередні випробування

6.2.1 Попередні випробування дослідного зразка (дослідної партії) проводять за рішенням розробника та виробника. Зазначені особи мають право вирішити не проводити попередні випробування дослідного зразка або передбачити проводити випробування тільки основних його складових частин.

6.2.2 Попередні випробування проводять з метою визначення відповідності дослідного зразка (дослідної партії) технічному завданню або проекту технічних умов (технічної специфікації), вимогам стандартів, конструкторській документації та прийняття рішення щодо можливості подання його на приймальні випробування.

6.2.3 Відповідальність за організацію, матеріально-технічне забезпечення та проведення випробувань дослідного зразка продукції покладається на його виробника.

6.2.4 Попередні випробування дослідного зразка проводить комісія. Склад комісії та час проведення випробувань призначається наказом керівника виробника. До складу комісії мають входити представники розробника, виробника, інших заінтересованих організацій, яких визначають розробник спільно з виробником.

6.2.5 На попередні випробування надаються дослідні зразки, прийняті підрозділом технічного контролю виробника на відповідність конструкторській документації.

6.2.6 Попередні випробування проводяться за програмою та методикою, яка розробляється та затверджується розробником дослідного зразка після узгодження її з виробником.

6.2.7 Результати попередніх випробувань дослідного зразка реєструються протоколами за формою, наведеною в додатку Б, на підставі яких складається акт попередніх випробувань за формою, наведеною в додатку В. В акті наводяться результати випробувань, рекомендації та висновок комісії з попередніх випробувань. Акт затверджує розробник.

6.2.8 За результатами попередніх випробувань, за необхідності, виробник доопрацьовує зразки або виготовляє нові. Конструкторській документації після коригування надається літера «О». Завершення коригування конструкторської документації оформлюється актом за формою додатка Г.

6.3 Приймальні випробування

6.3.1 В цьому підрозділі надаються правила проведення приймальних випробувань дослідних зразків або дослідної партії продукції, призначеної для серійного виробництва, та виробів одиничного виробництва. Ці правила застосовні під час приймальних випробувань несерійної продукції, що повторюється, особливості розробки, випробувань та прийняття якої викладено у розділі 10.

6.3.2 Приймальні випробування дослідних зразків або дослідних партій продукції проводяться з метою вирішення питання щодо поставлення цієї продукції на виробництво та (чи) використання їх за призначенням. Приймальні випробування виробів одиничного виробництва проводяться з метою вирішення питання про доцільність/можливість передачі цих виробів замовнику (в експлуатацію).

Правила приймання результатів дослідно-конструкторських робіт та, відповідно, правила здійснення приймальних випробувань дослідного зразка, одержаного за їх результатами, викладено у ДСТУ 3974.

6.3.3 Приймальні випробування дослідного зразка мають проводитися в умовах, аналогічних тим, у яких у подальшому буде здійснюватися експлуатація продукції.

6.3.4 Приймальні випробування дослідного зразка організовує розробник разом із виробником за наявності у нього випробувальної бази.

У разі відсутності випробувального обладнання у виробника проведення випробувань може бути доручено за договором сторонній організації, акредитованій на такий вид діяльності. В цьому випадку випробування дослідного зразка організовує розробник разом з виробником та випробувальною організацією. В договорі мають бути прописані вимоги щодо порядку передачі дослідного зразка від виробника випробувальній організації, порядок доступу приймальної комісії до участі у випробуваннях, порядок оформлення звітних документів та передавання їх комісії тощо.

6.3.5 Під час проведення приймальних випробувань дослідного зразка продукції, призначеної для використання в СВБ, необхідно врахувати вимоги визначені 4.9 НП 306.2.106-2005.

6.3.6 Для проведення приймальних випробувань дослідного зразка призначають приймальну комісію. Склад комісії та час проведення випробувань призначають наказом керівника виробника або замовника, в залежності від місця проведення випробувань. Основні рекомендації щодо діяльності комісії наведено у додатку А.

Якщо продукція призначена для використання в системах, важливих для безпеки, до комісії з приймальних випробувань мають входити представники виробника, замовника, Держатомрегулювання або представники інших організацій, які мають доручення Держатомрегулювання на участь в цих випробуваннях, а також, за необхідністю, представники інших наглядових органів.

6.3.7 На приймальні випробування надаються дослідні зразки, прийняті ПТК на відповідність ТЗ або документу, що його замінює, визнаному замовником та розробником (далі ТЗ) або попередньо погодженому із замовником проекту ТУ (ТС) (далі проект ТУ(ТС)) і конструкторській документації.

6.3.8 Приймальні випробування дослідного зразка проводять за програмою та методикою випробувань, що розробляється на конкретну продукцію за формою, встановленою СОУ НАЕК 077. Програма та методика випробувань розробляється

розробником, узгоджується із виробником, замовником і, за необхідності, з органами державного нагляду та регулювання та заінтересованими організаціями. Програма та методика затверджується керівником організації, що призначив приймальну комісію.

6.3.9 Розробник має представити приймальній комісії такі документи:

- затвержене технічне завдання або проект ТУ (ТС);
- погоджену відповідно до 6.3.8 програму та методику приймальних випробувань;
- документи про результати попередніх випробувань (протоколи, акти);
- акт про завершення доопрацювання дослідного зразка та коригування конструкторської документації;
- робочу конструкторську документацію з літерою «О»;
- проекти експлуатаційних документів;
- інші документи, що передбачені технічним завданням, програмою та методикою приймальних випробувань, і за вимогою приймальної комісії.

Примітка. Якщо продукцію передбачається використовувати в СББ, технічне завдання або проект ТУ (ТС), програма і методика приймальних випробувань узгоджуються з Держатомрегулювання відповідно до порядку, викладеного в СОУ НАЕК 077.

6.3.10 Приймальна комісія розглядає подані документи, визначає відповідність дослідного зразка технічному завданню або проекту ТУ (ТС), конструкторській документації, оцінює технічний рівень продукції.

Докладні рекомендації щодо процедур розгляду документів та прийняття рішень приймальною комісією викладено у додатку А.

6.3.11 Результати випробувань за кожним пунктом програми оформлюються протоколами за формою додатка Д. Протоколи підписують особи, які проводили випробування.

Під час розгляду протоколів попередніх випробувань приймальна комісія може прийняти обґрунтоване рішення про те, що окремі результати попередніх випробувань можуть бути прийняті як задовільні, і випробування з метою їх перевіряння не проводити.

6.3.12 Комісія під час проведення випробувань може їх перервати (призупинити) або припинити.

У випадку участі у випробуваннях представників органів державного нагляду та регулювання, рішення про переривання або припинення випробувань погоджується з ними.

6.3.13 Перервою вважається призупинення випробувань на строк більш, ніж дві доби. Підставою для призупинення випробувань можуть бути:

- вихід з ладу зразка продукції;
- вихід з ладу випробувального та допоміжного обладнання і необхідність його ремонту;
- виникнення умов, що порушують встановлений режим проведення випробувань;
- виникнення умов, що загрожують збереженню зразка та безпеці обслуговуючого персоналу.

Перерва повинна бути оформлена протоколом за формою додатка Е.

6.3.14 Випробування припиняються у разі неможливості усунення недоліків, зазначених у 6.3.13, а також у випадках:

- невідповідності зразка продукції вимогам ТЗ, проекту ТУ (ТС);

– відмов, що повторюються за різних причин.

Припинення випробувань повинно бути оформлено актом за формою додатка Ж.

6.3.15 Поновлення випробувань повинно проводитись за наявності повідомлення за формою додатку И, на якому повинен бути напис «Повторно». До повідомлення повинна бути додана довідка виконавця, підписана керівником розробки, в якій: проставлена дата, вказані причини переривання (призупинення) випробувань, вжиті заходи щодо усунення причин, результати перевірки ефективності заходів та наведені висновки щодо готовності зразка до повторних випробувань.

Якщо у випробуваннях беруть участь представники органів державного нагляду та регулювання, рішення про поновлення випробувань погоджується з ними.

Повторні випробування повинні проводитись в обсязі, що визначається комісією, яка перервала (призупинила) випробування.

6.3.16 На підставі протоколів приймальних випробувань, розгляду одержаних матеріалів комісія складає акт за формою додатка К, в якому зазначається:

- відповідність розробленої (виготовленої) продукції встановленим вимогам та рекомендації щодо її виробництва (постачання замовнику);
- рекомендації щодо виготовлення установчої серії (для серійної продукції) та її обсягу або висновок стосовно відсутності необхідності виготовлення установчої серії;
- рекомендації щодо присвоєння конструкторській документації літери «О₁»;
- зауваження та пропозиції щодо доопрацювання продукції (за необхідності);
- інформація щодо прийнятих до уваги результатів попередніх випробувань;
- інші дані залежно від мети та результатів випробувань.

6.3.17 Акт приймальної комісії підписують особи, які проводили випробування, та затверджує голова приймальної комісії. Акт приймальної комісії може бути затверджений тільки за умови, якщо ТУ (ТС) відкориговані за зауваженнями приймальної комісії.

6.3.18. Після проведення коригувань конструкторської документації за результатами випробувань, конструкторській документації присвоюється літера «О₁» та затверджуються ТУ (ТС).

6.3.19 Затвердження акта приймальної комісії означає:

- закінчення розробки;
- припинення дії програми та методики приймальних випробувань та ТЗ (якщо воно не розповсюджується на подальші роботи);
- погодження проектів наданих експлуатаційних документів та ТУ (ТС);
- дозвіл на виробництво або використання продукції.

6.3.20 Після закінчення приймальних випробувань дослідні зразки (дослідні партії) вважаються такими, що виконали свої функції. Питання про їх подальше використання вирішується в кожному конкретному випадку, про що має бути зазначено в акті приймальної комісії.

Остаточне рішення щодо використання зразків мають приймати виробник та замовник. Це може бути рішення про передачу дослідних зразків замовнику за позитивних результатів приймальних випробувань або про передачу дослідних зразків замовнику на підставі позитивних результатів приймально-здавальних

випробувань, проведених після робіт з відновлення ресурсу, або про їх знищення та утилізацію.

6.3.21 Акт приймальних випробувань, у разі позитивних результатів та відсутності необхідності заміни деяких частин виробу, що відпрацювали свій ресурс під час приймальних випробувань, є підставою для відвантаження продукції замовнику або для впровадження продукції у виробництво (для серійної продукції).

Якщо після приймальних випробувань здійснюється заміна частин виробу, що відпрацювали свій ресурс під час приймальних випробувань, то одержаний фактично новий виріб проходить приймально-здавальні випробування на відповідність фактично узгодженим ТУ, ТС. При цьому оформлюються протоколи приймально-здавальних випробувань, оформлюється акт приймально-здавальних випробувань.

6.3.22 У разі негативної оцінки результатів розробки, в акті зазначається подальший напрямок робіт щодо вдосконалення продукції та обґрунтовують необхідність проведення повторного приймання або припинення подальших робіт з розроблення цієї продукції.

6.4 Особливості випробувань зразків продукції загальнопромислового призначення для застосування в СВБ

6.4.1 Зразки продукції загальнопромислового призначення, яка випускається серійно та вперше пропонується для застосування у системах, важливих для безпеки ядерних установок прирівнюються до дослідних і тому підлягають приймальним випробуванням у порядку, наведеному в 6.3.

6.4.2 Порядок поводження з такою продукцією та документацією на неї викладено у СОУ НАЕК 077.

7 ПІДГОТОВКА ТА ОСВОЄННЯ ВИРОБНИЦТВА

7.1 Мета та умови підготовки та освоєння виробництва

7.1.1 Для забезпечення випуску продукції виробник із залученням, за необхідності, розробника проводить підготовку та освоєння виробництва.

7.1.2 Освоєння виробництва, якщо воно не було виконано раніше, здійснюють у процесі виготовлення установчої серії (партії). При цьому виконуються заходи з опрацювання технології виготовлення, метрологічного забезпечення, підготовки персоналу до випуску продукції стабільної якості в необхідному обсязі.

7.1.3 Для підтвердження готовності виробництва до серійного випуску продукції виробник має перевірити повноту технологічного процесу, якість та стабільність виконання технологічних операцій та провести кваліфікаційні випробування зразків установчої серії (першої промислової партії).

Кваліфікаційні випробування проводяться також під час поставлення на виробництво продукції, раніше освоєної на іншому підприємстві, або такої, що виготовляється за ліцензією.

7.1.4 Установчу серію можна не випускати, а кваліфікаційні випробування не проводити у таких випадках:

- якщо несерійна або дрібносерійна продукція виготовляється в тих же виробничих умовах, що й дослідні зразки;
- якщо технологія виробництва модернізованої продукції не зазнала суттєвих змін у порівнянні з технологією виготовлення продукції, що випускалася раніше;

Примітка. У разі модернізації продукції, що випускається, або створенні її модифікацій, дослідні зразки не виготовляються. Приймальні випробування проводять на головних зразках першої промислової партії і, як правило, суміщають з кваліфікаційними випробуваннями.

- якщо кінцеві вироби були одержані шляхом компонування зі складових частин, що випускаються за відпрацьованою технологією;
- якщо освоєння виробництва було здійснено раніше під час виготовлення дослідних зразків (дослідних партій);
- якщо це зазначено в акті приймальних випробувань.

7.2 Кваліфікаційні випробування

7.2.1 Кваліфікаційні випробування проводять за програмою, що розроблюється виробником із залученням розробника або власника оригіналів технічної документації. За потреби, програму кваліфікаційних випробувань готує розробник за запитом виробника чи замовника. До програми рекомендується вносити вимоги щодо порядку і правил перевірки повноти технологічного процесу, якості та стабільності виконання технологічних операцій тощо.

7.2.2 Відповідальність за організацію випробувань та матеріально-технічне забезпечення покладається на виробника.

7.2.3 Випробування проводить комісія, яка призначається наказом керівника виробника. До складу комісії повинні входити: технічний керівник виробника або його заступник (голова комісії), представники розробника, конструкторського і технологічного підрозділів виробника, служб метрології і стандартизації, цехів-виробників, а також за необхідністю – замовника.

7.2.4 Виробник, до початку роботи комісії, повинен підготувати:

- рішення про випуск установчої партії;
- програму та методику випробувань;
- продукцію, що виготовлялася під час освоєння її виробництва;
- випробувальне обладнання, засоби вимірювальної техніки у відповідності до програми і методики випробувань;
- технічні умови, комплект конструкторської та технологічної документації, за якими була виготовлена та прийнята продукція установчої серії для кваліфікаційних випробувань;
- довідку про технічне оснащення виробництва (додаток Л);
- довідку про загальний стан технологічної готовності підприємства до випуску продукції (додаток М);
- перелік зауважень, що були виявлені підрозділом технічного контролю виробника під час контролю продукції в процесі її виготовлення та приймання, а також інформацію щодо виконання заходів, які були розроблені з метою усунення зауважень;
- довідки про внесення змін до конструкторської і технологічної документації.

7.2.5 Відбір продукції для кваліфікаційних випробувань здійснюється з виробів установчої серії, що була прийнята підрозділом технічного контролю виробника.

Кількість зразків продукції, що піддають кваліфікаційним випробуванням, повинна відповідати вимогам програми випробувань на конкретну продукцію з урахуванням вимог КД.

7.2.6 За результатами розгляду матеріалів, зазначених у 7.2.4 та 7.2.5, комісія приймає рішення щодо проведення випробувань продукції.

7.2.7 Випробування проводяться у відповідності до вимог конструкторської та технологічної документації, програми та методики випробувань.

7.2.8 В процесі проведення кваліфікаційних випробувань перевіряють:

- наявність, комплектність, якість робочої конструкторської та технологічної документації;
- технологічну готовність виробництва до випуску продукції в заданому обсязі та відповідної якості;
- забезпеченість виробництва технологічною оснасткою та інструментом;
- повноту метрологічного забезпечення виробництва;
- готовність персоналу до виробництва продукції стабільної якості;
- стан та організацію технічного контролю продукції;
- наявність документів, що підтверджують готовність постачальників складових частин і комплектуючих виробів до постачання;
- інші питання, що передбачені програмою випробувань.

7.2.9 Результати кваліфікаційних випробувань продукції оформлюються актом за формою додатка Н, який затверджується виробником. В акті повинні бути відображені:

- результати розгляду матеріалів, що були надані комісії;
- відповідність продукції вимогам КД, ТД, ПМ;
- рекомендації зі встановлення (за необхідності) еталонів для серійного виробництва;
- результати перевірки конструкторської документації та технологічної документації у виробництві;
- оцінка готовності підприємства до виробництва продукції та готовності документації до розгляду та узгодження у встановленому порядку з присвоєнням літери «А» комплекту КД.

7.2.10 Можливість постачання продукції із установочної серії та умови постачання до завершення кваліфікаційних випробувань зазначають у договорі поставки або в додатковій угоді. Продукцію установчої серії приймають у відповідності до правил приймання, що встановлені в технічних умовах на цю продукцію.

7.2.11 Зразки виробів, які пройшли кваліфікаційні випробування, після проведення зовнішнього огляду та, за необхідності, відновлення ресурсу відправляються замовнику в складі партії продукції згідно з договором поставки.

7.2.12 У разі негативних результатів кваліфікаційних випробувань приймання продукції припиняють до усунення виявлених недоліків та одержання позитивних результатів повторних випробувань. Раніше прийняту продукцію, в тому числі таку, що відвантажена замовнику, виробник доопрацьовує або замінює.

7.2.13 Кваліфікаційні випробування мають статус періодичних під час приймання продукції до моменту одержання результатів наступних (перших) періодичних випробувань.

8 ВИПРОБУВАННЯ ТА ПРИЙМАННЯ ПРОДУКЦІЇ СЕРІЙНОГО ВИРОБНИЦТВА

8.1 Категорії випробувань

Для серійної продукції, що призначена для використання на ЯУ, встановлюються такі категорії випробувань:

- приймально-здавальні випробування;
- періодичні випробування;
- типові випробування;
- пред'явницькі випробування.

8.2 Приймально-здавальні випробування

8.2.1 Приймально-здавальні випробування проводять з метою контролю відповідності продукції вимогам ТУ (ТС) та інших нормативних документів, встановленим для цієї категорії випробувань, а також контрольному зразку або зразку-еталону (якщо вони передбачені) для визначення можливості приймання продукції.

8.2.2 Приймально-здавальні випробування проводить підрозділ технічного контролю виробника.

Якщо договором поставки продукції передбачено здійснювати приймально-здавальні випробування за участю представників замовника, то створюється відповідна приймальна комісія. Вимоги щодо порядку створення, затвердження складу та організації роботи комісії аналогічні вимогам, викладеним у додатку А.

8.2.3 Приймально-здавальні випробування проводяться в обсягах та послідовності, встановлених у нормативних документах на продукцію для цієї категорії випробувань.

8.2.4 Приймально-здавальні випробування проводять із застосуванням суцільного або вибіркового контролю відповідно до нормативних документів на продукцію.

Вибірковий контроль рекомендується проводити статистичними методами відповідно до стандартів на статистичний контроль. При цьому в нормативних документах на продукцію повинні передбачатися умови переходу від нормального контролю до ослабленого або посиленого контролю залежно від одержуваних результатів контролю.

8.2.5 На приймально-здавальні випробування надаються одиниці, партії, комплекти продукції, що пройшли виробничий контроль, передбачений технологічним процесом виготовлення. Число одночасно пропонованих одиниць (партій) продукції встановлюють у нормативних документах на продукцію або в документації виробника.

Продукція до випробувань надається на підставі «Повідомлення» за формою додатка П.

8.2.6 Результати випробувань оформлюють протоколами приймально-здавальних випробувань та (або) заносять до журналу контролю. В разі створення приймальної комісії за участі представників замовника результати оформлюються протоколами за формою додатку Р. На підставі протоколів приймально-здавальних випробувань оформлюється акт приймально-здавальних випробувань. Якщо

договором поставки передбачено оцінювання відповідності продукції відповідно до СОУ НАЕК 039, одночасно відповідний запис здійснюється в планах якості.

8.2.7 У разі суцільного контролю вся продукція перевіряється в повному обсязі приймально-здавальних випробувань.

Якщо в процесі випробувань буде виявлено невідповідність продукції хоча б одній з вимог нормативних документів, то продукцію вважають такою, що не пройшла випробування, і повертають виробнику для встановлення причин виникнення дефектів та їх усунення.

8.2.8 У разі повернення продукції представник підрозділу технічного контролю виробника повинен скласти висновок (згідно з формою додатку П, зворотній бік «Повідомлення»), в якому наводяться причини повернення.

Висновок повинен надаватися виробнику разом із продукцією.

8.2.9 Продукція, після усунення дефектів, повинна надаватися на повторні випробування на підставі «Повідомлення» (додаток П), на якому повинен бути зроблений надпис «Повторно». До повідомлення повинен додаватися акт, в якому має бути наведено аналіз причин виникнення дефектів, заходи з їх усунення та заходи з недопущення дефектів в подальшому. Акт оформлюється за формою додатка С.

8.2.10 Повторні випробування продукції, що поверталась, необхідно проводити в повному обсязі, який встановлено для приймально-здавальних випробувань.

Нормативними документами на продукцію може бути передбачена така умова, за якою, залежно від результатів аналізу дефектів, керівництво підрозділу технічного контролю виробника, за згодою замовника, може прийняти рішення про проведення повторних випробувань не в повному обсязі, а лише за пунктами вимог, яким продукція не відповідала.

8.2.11 Якщо під час повторних випробувань будуть виявлені невідповідності продукції вимогам нормативних документів, то випробування повинні бути припинені, а продукція забракована. Питання подальшого використання забракованої продукції вирішує керівник виробника.

8.2.12 Під час вибіркового контролю випробуванням піддаються випадково відібрані з партії одиниці продукції у повному обсязі приймально-здавальних випробувань. Кількість зразків продукції, що підлягають випробуванням, визначається в нормативних документах.

Під час вибіркового контролю складається акт про відбір продукції для проведення випробувань за формою додатка Г.

8.2.13 Під час змішаного контролю випадково відібрані з партії одиниці продукції перевіряють у повному обсязі приймально-здавальних випробувань, а решту продукції перевіряють за окремими параметрами.

Параметри, що підлягають контролю, та обсяг вибірки визначаються в нормативних документах на продукцію конкретного виду.

8.2.14 Якщо в процесі випробувань під час змішаного контролю буде виявлено невідповідність продукції, що перевіряється за окремими параметрами, хоча б одній вимозі нормативних документів, то продукцію вважають такою, що не пройшла випробування, та повертають її виробнику для виявлення та усунення дефектів. Після усунення дефектів продукція надається для повторного випробування згідно з 9.2.9 - 9.2.11.

8.2.15 Якщо в процесі випробувань під час вибіркового або змішаного контролю буде виявлено, що хоча б одна одиниця продукції, що випадково відібрана

з партії, не відповідає вимогам нормативних документів, то вся партія повинна повертатися виробнику для аналізу причин дефектів та їх усунення.

8.2.16 Якщо під час повторних випробувань партії, що поверталась, буде виявлено, що хоча б одна одиниця продукції не відповідає вимогам нормативних документів, то вся партія продукції повинна бути забракована.

Порядок подальшого приймання продукції із забракованої партії у кожному окремому випадку повинен встановлювати технічний керівник виробника.

8.2.17 У разі позитивного результату приймально-здавальних випробувань підрозділ технічного контролю виробника здійснює пломбування, наносить відповідні клейма на продукцію та (або) тару в передбачених конструкторською документацією місцях, наносить відмітки (штампи) у супровідні документи. До формуляру (паспорту) на прийняту продукцію заносяться перелік і отримані результати випробувань, висновок про придатність продукції та її приймання.

За відсутності вказівок щодо пломбування продукція не пломбується.

8.3 Періодичні випробування

8.3.1 Періодичні випробування проводять для періодичного оцінювання якості продукції та стабільності технологічного процесу за визначений період. Метою періодичних випробувань є підтвердження можливості продовження виготовлення продукції за діючою конструкторською та технологічною документацією.

8.3.2 Періодичні випробування проводить виробник із залученням, за необхідності, інших заінтересованих сторін, у тому числі представників замовника. Періодичні випробування може проводити стороння організація за домовленістю з виробником, якщо в контракті з замовником продукції не передбачається інше. Якщо продукція за своїми властивостями підлягає контролю з боку органів, що здійснюють державний нагляд за безпекою продукції, охороною здоров'я та охороною довкілля, то періодичні випробування мають здійснюватися за їх участю і під їх контролем.

8.3.3 Періодичність, тривалість і умови проведення випробувань, а також кількість зразків продукції, що підлягають випробуванням, встановлюються в стандартах, ТУ (ТС) на конкретну продукцію і можуть встановлюватися в договорах поставки з обов'язковою вимогою надання протоколів періодичних випробувань.

8.3.4 Календарні терміни періодичних випробувань встановлюються в річних графіках, які розробляє виробник за погодженням із заінтересованими сторонами. В графіках вказують місце та терміни проведення випробувань, терміни оформлення документації за результатами випробувань. Графіки оформлюють відповідно до порядку, прийнятого у виробника.

8.3.5 Зразки продукції для проведення чергових періодичних випробувань відбирають з числа виробів, виготовлених протягом встановленого періоду (або в установленій кількості), що пройшли приймально-здавальні випробування. Відбір виробів оформлюють документально в порядку, встановленому виробником і погодженому з представником замовника (за його наявності).

Відбір зразків продукції проводиться представниками підрозділу технічного контролю виробника і оформлюється актом за формою додатку Т. Зразки продукції до випробувань надаються на підставі «Повідомлення» за формою додатка П.

8.3.6 Результати періодичних випробувань заносяться до протоколу випробувань за формою додатку Р та оформлюються актом за формою додатку У. Зазначені документи підписуються учасниками випробувань, акт затверджується

керівником організації (підприємства), яка проводила випробування. Копії акта та протоколу періодичних випробувань надсилаються організаціям, представники яких брали участь у випробуваннях.

8.3.7 У разі одержання позитивних результатів періодичних випробувань вважається, що продукція протягом контрольованого періоду відповідає встановленим вимогам, а також вважається підтвердженою можливість подальшого виготовлення і приймання продукції протягом періоду до наступних випробувань.

8.3.8 Якщо зразки продукції не пройшли періодичні випробування, приймання продукції та постачання вже прийнятої продукції зупиняють до виявлення причин виникнення дефектів, їх усунення та одержання позитивних результатів повторних періодичних випробувань.

В цьому випадку виробник спільно зі заінтересованими організаціями має провести аналіз результатів періодичних випробувань для виявлення причин появи дефектів та характеру дефектів, скласти перелік дефектів та розробити заходи з їх усунення і попередження в подальшому. Форму переліку дефектів, виявлених під час періодичних випробувань, наведено у додатку Ф.

8.3.9 Якщо результати проведеного аналізу показали, що виявлені дефекти значно погіршують технічні характеристики продукції, а також можуть стати причиною загрози життю, здоров'ю людини та довкіллю, то вже прийнята, але ще не відправлена замовнику продукція, яка може мати подібні дефекти, повинна повертатися на доопрацювання.

8.3.10 Повторні періодичні випробування мають проходити в повному обсязі періодичних випробувань на подвоєній кількості (якщо це технічно можливо) доопрацьованих або нових зразків продукції після усунення дефектів. Збільшену кількість одиниць продукції для випробувань відбирають згідно з 9.3.5. На повторні періодичні випробування мають бути подані матеріали (документи), що підтверджують усунення виявлених дефектів, а також вжиті заходи з попередження дефектів у подальшому. Одним з таких документів є заповнена форма переліку дефектів, виявлених під час періодичних випробувань, в якій зазначено результати аналізу причин виникнення дефектів та, відповідно, заходи з усунення дефектів.

В технічно обґрунтованих випадках, залежно від дефектів, повторні періодичні випробування можуть проводитися за скороченою програмою, яка містить тільки ті види випробувань, під час яких були виявлені невідповідності, а також ті види випробувань, які не проводилися.

8.3.11 У разі одержання позитивних результатів повторних періодичних випробувань приймання та постачання продукції поновлюються.

8.3.12 У разі одержання негативних результатів повторних періодичних випробувань виробник разом із замовником приймають рішення про припинення приймання продукції, яка була виготовлена за тією ж документацією, що і продукція, яка не пройшла повторні періодичні випробування. Одночасно вирішується питання щодо необхідності виконання додаткових робіт з освоєння виробництва цієї продукції з проведенням кваліфікаційних випробувань. У разі неможливості усунення виробником причин випуску продукції з дефектами приймається рішення про зняття такої продукції з виробництва.

8.3.13 У разі негативних результатів повторних періодичних випробувань, до копій протоколів та актів, що розсилаються організаціям, представники яких брали

участь у кваліфікаційних випробуваннях, додається перелік виявлених дефектів. Акт періодичних випробувань надсилається розробнику документації на продукцію.

8.3.14 Рішення щодо можливості чи неможливості постачання зразків продукції, що пройшли періодичні випробування, приймається в кожному конкретному випадку і обумовлюється в договорі поставки, якщо вимоги щодо їх використання не встановлені в ТУ (ТС).

8.4 Типові випробування

8.4.1 Типові випробування проводяться з метою оцінки ефективності та доцільності внесення змін у конструкцію та технологічні процеси виготовлення, які можуть вплинути на параметри продукції.

8.4.2 Необхідність внесення змін до продукції та проведення типових випробувань виробів визначають розробник та виробник спільним рішенням.

Необхідність внесення змін до конструкції може також запропонувати замовник.

8.4.3 Типові випробування організовує виробник та проводить комісія, склад якої затверджує керівник виробника. До складу комісії мають бути включені представники замовника та Держатомрегулювання, якщо продукція використовуватиметься у СВБ. Типові випробування може проводити випробувальна організація, акредитована на цей вид діяльності.

8.4.4 Типові випробування проводять за програмою та методикою, складеними виробником у відповідності до змін, внесених до конструкції або технології виготовлення продукції, погоджених із замовником, відповідними органами державного нагляду та регулювання, затверджених технічним керівником виробника. Програма та методика типових випробувань повинна бути погоджена із замовником, відповідними органами державного нагляду та регулювання, та затверджена технічним керівником підприємства-виробника.

Обсяг випробувань та контролю, включений до програми та методики, повинен бути достатнім для оцінювання впливу внесених змін на технічні характеристики виробу. В основному програма та методика повинна містити:

- необхідні випробування зі складу приймально-здавальних та періодичних;
- вимоги до кількості виробів, необхідних для проведення випробувань;
- вказівки щодо використання виробу, що пройшов типові випробування.

За необхідності до програми та методики типових випробувань можуть бути включені інші випробування, наприклад порівняльні випробування виробів, виготовлених без урахування та з урахуванням запропонованих змін.

8.4.5 Типові випробування проводяться на зразках продукції, виготовлених з внесеною зміною до конструкції або технології.

8.4.6 Результати типових випробувань вважають позитивними, якщо отримані дані з усіх видів перевірянь, що входять до програми та методики типових випробувань, підтверджують досягнення значень параметрів продукції, що вимагаються ПМ і є достатніми для оцінки ефективності (доцільності) внесення змін до продукції.

За позитивних результатів випробувань внесення змін до документації на продукцію здійснюють у встановленому порядку.

8.4.7 Продукція, виготовлена за документацією, до якої внесені зміни за позитивних результатів типових випробувань, проходить випробування у встановленому в цьому стандарті порядку (приймально-здавальні, періодичні тощо).

У разі одержання позитивних результатів типових випробувань продукцію приймають у встановленому порядку за оновленою документацією.

8.4.8 У разі одержання негативних результатів типових випробувань зміни, що пропонуються до конструкції або технології, не вносять.

8.4.9 Результати типових випробувань оформлюють актом за формою додатка Ц та протоколами типових випробувань, до яких заносяться результати випробувань.

Акт підписується особами, що брали участь у типових випробуваннях, та затверджується керівником виробника.

Копії акта розсилаються до організацій, які узгоджували програму та методику типових випробувань.

8.5 Пред'явницькі випробування

8.5.1 Пред'явницькі випробування можуть застосовуватися до продукції, складеної за технологічним процесом виготовлення та налагодження, і проводяться у разі наявності такої вимоги в договорі або ТУ (ТС).

8.5.2 Пред'явницькі випробування готових виробів проводять з метою контролю виробів (партій) на відповідність вимогам ТУ (ТС) та визначення готовності виробів (партій) для пред'явлення представнику замовника.

8.5.3 Пред'явницькі випробування проводять, як правило, в обсязі не менше приймально-здавальних випробувань (при цьому в технічно обґрунтованих випадках можуть враховуватися результати виробничого контролю, наприклад за показниками, що не змінюються під час подальшого виготовлення виробів). Норми на параметри, що перевіряються під час пред'явницьких випробувань, можуть бути встановлені більш жорсткими, ніж під час приймально-здавальних випробувань.

В технічно обґрунтованих випадках окремі види пред'явницьких та приймально-здавальних випробувань дозволяється поєднувати, якщо це передбачено вимогами ТУ (ТС) на виріб. Поєднують види випробувань, що проводяться зі застосуванням методів руйнівного контролю або супроводжуються вироблянням ресурсу, або такі, що мають інші обґрунтовані причини.

8.5.4 На пред'явницькі випробування вироби (партії) подаються разом з пред'явницьким документом. Як форму пред'явницького документа можна застосовувати форму, наведену в додатку П, з відповідними корективами.

8.5.5 Виріб (партію) вважають прийнятим ПТК та придатним для подання на випробування представнику замовника, якщо він пройшов пред'явницькі випробування з позитивними результатами, і результати оформлені протоколом. Як форму протоколу можна застосовувати форму, наведену в додатку Р, з відповідними корективами.

8.5.6 Вироби (партії), прийняті ПТК, повинні бути опломбовані та (або) мати відповідні клейма, метод поставлення та розташування яких повинні відповідати вимогам ТУ (ТС) та технологічній документації на виріб.

9 ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ НЕСЕРІЙНОЇ ПРОДУКЦІЇ, ЇЇ ВИПРОБУВАНЬ ТА ПРИЙМАННЯ

9.1 Несерійну продукцію поділяють на одиничну та несерійну, що повторюється.

9.2 До одиничної продукції відносять окремих виріб або партію продукції встановленого обсягу, призначену для одного замовника, яку не передбачається виготовляти вдруге. Одиничну продукцію виготовлюють за індивідуальним або разовим замовленням.

9.3 Документом для розробки, виготовлення, приймання та постачання одиничної продукції є технічне завдання, в якому викладено необхідні вимоги до продукції та робіт, що мають бути виконані під час виготовлення, випробувань та приймання. В технічному завданні зазначається кількість виробів (обсяг партії), що мають виготовити в межах всього замовлення.

Вимоги до змісту технічного завдання на продукцію одиничного виробництва для ЯУ викладено в СОУ НАЕК 077.

У разі необхідності порівняти одиничну продукцію з аналогами, порівняльну таблицю показників наводять в технічному завданні.

9.4 Одинична продукція повинна проходити приймальні випробування.

У разі якщо одинична продукція випускається партією, то приймальні випробування, як правило, проходить головний зразок партії, а інші зразки продукції – приймально-здавальні.

9.5 У разі виникнення необхідності повторення індивідуального (разового) замовлення, продукцію виготовляють за раніше розробленою документацією. Приймання продукції здійснюють на відповідність ТЗ, а також технічним вимогам, які можуть бути викладені:

- безпосередньо в технічній документації;
- в спільному документі, складеному замовником та виробником під час укладання договору поставки.

9.6 Виготовлена продукція, крім головного зразка, має проходити приймально-здавальні випробування, вимоги до яких викладені в спеціально розробленій програмі та методиці випробувань, яку схвалено (погоджено) замовником.

9.7 У разі необхідності одночасного повторення декількох замовлень на одну й ту саму продукцію, виробник має розробити технічні умови, які узгоджує приймальна комісія в установленому порядку на підставі розгляду результатів приймання та експлуатації раніше виготовленої продукції.

Документації присвоюється літера «О₁» або «А», і всі обмеження, що пов'язані з виконанням індивідуального замовлення, знімаються.

9.8 До несерійної продукції, що повторюється, відносять окремі зразки виробів або партію матеріалів та речовин обмеженого обсягу, які виготовляються епізодично, у разі виникнення потреби.

10 ВИПРОБУВАННЯ ТА ПРИЙМАННЯ ВИРОБІВ ОДИНИЧНОГО ТА ДРІБНОСЕРІЙНОГО ВИРОБНИЦТВА, ЩО СКЛАДАЮТЬСЯ НА МІСЦІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ

В цьому розділі в стислому вигляді надано правила створення, виготовлення, проведення випробувань та приймання виробів одиничного та дрібносерійного виробництва, що збираються на місці експлуатації.

Ці правила, з урахуванням деяких особливостей створення, можуть бути застосовані до продукції, яку постачальник (виробник) складає з готових до застосування складових частин закінченого виробництва, виготовлених різними виробниками, випробування якої в комплексі неможливо здійснити у виробника кінцевого продукту.

10.1 Умови створення виробів одиничного виробництва

10.1.1 Створення виробів одиничного та дрібносерійного виробництва, що збираються на місці експлуатації, здійснюється на підставі договору між замовником, розробником, виробником, а також іншими організаціями, що залучаються ними до виконання окремих робіт.

У разі залучення до виконання окремих робіт інших організацій визначається головний розробник.

10.1.2 Вихідним документом для створення виробів є технічне завдання або інший документ (договір, протокол тощо), в якому містяться необхідні вимоги до розробки, визнаний (схвалений) замовником та розробником (далі під назвою технічне завдання прийнято будь-який документ, що його замінює).

10.1.3 Технічні умови на виріб (партію), як правило, не складають. Виготовлення, приймання та поставку такого виробу (партії) здійснюють відповідно до технічного завдання.

У разі продовження виробництва цих виробів розроблюються технічні умови, які узгоджуються в установленому порядку.

У разі повторення індивідуального замовлення за узгодженням із замовником допускається технічні умови не розробляти, а виготовлення, приймання та поставку здійснювати відповідно до раніше розробленого технічного завдання.

10.1.4 Технічне завдання розробляють та затверджують спільно замовник та розробник, якщо інший порядок не встановлено цими сторонами за домовленістю.

Необхідність узгодження технічного завдання із заінтересованими організаціями визначають розробник разом із замовником.

10.1.5 Дія ТЗ поширюється на всі етапи створення виробу (партії), включаючи його здавання в експлуатацію та досягнення показниками проектних значень.

10.1.6 Для розробки комплектувальних виробів головний розробник видає ТЗ розробникам комплектувальних виробів.

10.1.7. Програму та методику випробувань виробів розроблює та затверджує розробник за узгодженням з замовником.

10.1.8 За необхідності, що визначається головним розробником, або якщо це вказано у ТЗ, розробники складових частин розробляють, узгоджують з головним розробником та затверджують програми та методики випробувань складових частин.

10.2 Виготовлення, контроль, монтаж, приймання виробів

10.2.1 Підготовку виробництва та виготовлення складових частин їх виробники можуть здійснювати до розробки повного комплексу документації відповідно до одержання від розробника необхідної документації.

10.2.2 Кожна складова частина виробу підлягає випробуванням (якщо одиничного виробництва – приймальним, якщо серійного – приймально-здавальним), які проводить підрозділ технічного контролю виробника. Участь у випробуваннях можуть брати представники замовника та представники органів державного нагляду та регулювання, якщо це встановлено у технічному завданні та (або) договорі поставки.

10.2.3 Позитивні результати випробувань є підставою для постачання виробу (складової частини) замовнику.

10.2.4 Збирання виробу на місці експлуатації здійснює виробник, якщо інше не встановлено договором.

Монтаж та налагодження на місці експлуатації здійснює організація, що зазначена у договорі.

Приймальні випробування на місці експлуатації проводить замовник спільно з розробником та виробником.

Доводження (остаточне налагодження) виробу проводить виробник спільно з розробником та замовником.

10.2.5 Склад приймальної комісії на майданчику виробника затверджує виробник за дорученням замовника. Склад приймальної комісії на ЯУ затверджує замовник.

До складу комісії включають представників замовника (голова комісії), розробника, виробника, проектної організації, монтажної, налагоджувальної та ремонтної організацій (за їх наявності), а також, залежно від призначення виробу представників органів державного нагляду та регулювання.

10.2.6 До початку випробувань приймальна комісія визначає ступінь завершення монтажних та пусконалагоджувальних робіт, розглядає програму та методику випробувань, оцінює можливість відтворення заданих режимів випробувань, та, за необхідністю, вносить зміни до програми та методики випробувань.

10.2.7 Приймальні випробування проводять з метою визначення фактичних значень показників та підготовки рекомендацій з удосконалення виробу і правильної його експлуатації.

10.2.8 У разі виготовлення партії випробуванням підлягає головний зразок (головні зразки). За результатами випробувань головного зразка у відповідності до рекомендацій здійснюють доводження (остаточне налагодження) інших зразків (якщо вони запуснені у виробництво) із відповідним коригуванням технічної документації.

10.2.9 За результатами приймальних випробувань приймальна комісія визначає відповідність виробу вимогам технічного завдання, та, у разі необхідності, надає рекомендації з доопрацювання, а також виводу виробу на проектну потужність (у випадку, якщо виріб не може бути виведений на проектну потужність під час приймальних випробувань). Результати випробувань оформлюються протоколом за формою додатку Д, в якому можуть міститися рекомендації з доопрацювання.

10.2.10 На підставі розгляду наданих документів та результатів випробувань комісія складає акт приймання виробу, який затверджує голова комісії.

10.2.11 Затверджений акт приймання виробу є підставою для передачі виробу у промислову експлуатацію, а для дрібносерійних виробів – для продовження виробництва.

10.2.12 Вироби партії, крім головних зразків, підлягають приймально-здавальним випробуванням у порядку, встановленому замовником за погодженням з виробником.

11 СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИДІВ ВИПРОБУВАНЬ

11.1 В додатку Ш в стислому вигляді наведено інформацію щодо видів та категорій випробувань, яким підлягає продукція на різних стадіях її виготовлення, випробувань та приймання. Крім цього, наведено назви видів документів, відповідно до яких здійснюються випробування; назви видів документів, що оформлюються за результатами випробувань. Додаток має статус довідкового, тому за докладною інформацією необхідно звертатися до відповідного розділу.

11.2 У додатку Ю наведено систематизацію видів та категорій випробувань за основними признаками, встановлену ДСТУ 3021.

Метою додатку Ю є полегшення вибору стандартизованих термінів та визначень, в тому числі тих, що не описані в цьому стандарті, але можуть застосовуватися в межах викладених, або, у разі необхідності, застосовуватися окремо під час розроблення нормативних та інших документів в галузі випробувань та контролю якості продукції.

Одночасно наведені посилання на підрозділи цього стандарту, в яких викладено правила проведення застосованих у стандарті відповідних випробувань.

ДОДАТОК А (довідковий)

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ

А.1 Загальні положення

А.1.1 У цьому додатку за основу взято типовий порядок створення та функціонування приймальної комісії, що має здійснювати оцінювання результатів розробки нової (модернізованої) продукції.

А.1.2 Цей типовий порядок може застосовуватися для створення та функціонування комісій, які здійснюватимуть інші випробування, для чого до зазначеного порядку мають бути внесені відповідні корективи, які враховуватимуть специфіку кожної категорії випробувань, що викладені у відповідних розділах цього стандарту.

А.2 Порядок створення приймальної комісії

А.2.1 Приймальна комісія створюється з метою проведення випробувань дослідних зразків (дослідних партій) продукції з метою вирішення питання постановки цієї продукції на виробництво та (чи) використання їх за призначенням

А.2.2 У разі створення комісії для здійснення інших категорій випробувань, її діяльність може бути спрямована на:

- визначення можливості виробника виготовлювати продукцію серійно;
- визначення стабільності якості продукції та можливості продовження її випуску;
- визначення ефективності та доцільності впроваджуваних змін у конструкцію чи технологічний процес;
- приймання продукції, що застосовується в системах, важливих для безпеки, під час приймально-здавальних випробувань.

Залежно від категорії випробувань, рекомендації щодо створення, формування та складу комісій наведено у відповідних розділах стандарту.

А.2.3 Головою комісії, що здійснюватиме приймальні випробування, як правило, призначають представника замовника.

Голова комісії організує роботу приймальної комісії і відповідає за її діяльність.

Голова комісії здійснює:

- керівництво роботою приймальної комісії та представлення її у відповідних організаціях, пов'язаних з розробкою, виготовленням, випробуванням, наглядом тощо;
- розподіл роботи між членами комісії;
- усунення непорозумінь, що виникають між членами комісії;
- затвердження акта приймальної комісії.

А.2.4 Всі члени комісії під час її функціонування знаходяться у підпорядкуванні голови комісії і мають бути вивільнені від основної роботи.

Кожний член комісії є уповноваженим представником організації (підрозділу), яка його направила, і має забезпечувати виконання функцій відповідно замовника, виробника, споживача тощо.

Член приймальної комісії має право:

- брати участь у вирішенні всіх питань, що покладені на комісію;
- висловлювати особисту думку у разі незгоди з рішенням комісії;
- не брати участь у засіданні комісії за умови завчасного надання письмового висновку з питання, яке розглядається, або делегування своїх повноважень іншому члену приймальної комісії;
- оскаржувати дії голови комісії в організації, що його призначила, або у відповідних органах державного нагляду та регулювання.

A.2.5 Приймальна комісія вважається правомочною у разі наявності не менше двох третин її складу, а також за умови, що в роботі (засіданні) беруть участь представники замовника та розробника.

A.2.6 Якщо організація не може забезпечити участь свого представника (члена комісії або особи, яка його заміщує) в приймальній комісії, вона надсилає свій висновок за документами, що надавалися їй для попереднього розгляду, перед засіданням комісії. Висновок береться до уваги приймальною комісією під час прийняття рішення.

Організація, яка не направила свого представника у комісію та не надіслала свій висновок, вважається не заінтересованою в обговоренні питання щодо виробництва такої продукції.

A.2.7 Приймальна комісія приймає рішення на підставі результатів випробувань, що проводилися під її керівництвом або незалежно від неї випробувальною організацією, розробником або виробником у відповідності до вимог нормативних документів.

Якщо споживчі властивості продукції можуть бути оцінені експертним методом, рішення приймається на підставі зразка продукції без проведення випробувань.

A.2.8 Акт приймальної комісії після його затвердження стає обов'язковим для виконання.

A.3 Типовий порядок роботи приймальної комісії

A.3.1 Голова комісії разом із членами приймальної комісії визначає порядок приймання зразків конкретної продукції. Для продукції з великим обсягом робіт з оцінювання складається програма або план графік роботи комісії.

A.3.2 Робота приймальної комісії передбачає такі етапи:

- перевірка комплектності документації відповідно до технічного завдання, програми та методики приймальних випробувань і вимог нормативних документів;
- підготовка та проведення приймальних випробувань (якщо їх проводить приймальна комісія) або оцінювання результатів попередніх випробувань;
- оцінювання якості продукції, документації та можливості виробництва продукції;
- оформлення результатів роботи комісії.

A.3.3 Документи, які передбачено розглядати у приймальній комісії, рекомендується заздалегідь надіслати членам комісії для можливості їх опрацювання у своїх організаціях.

A.3.4 Підготовка та проведення приймальних випробувань включають:

- оцінювання повноти вимог документів, згідно з якими проводяться випробування;

- перевірку готовності зразків продукції до випробувань;
- перевірку засобів випробувань;
- проведення випробувань;
- оформлення результатів випробувань.

А.3.5 Комісія розглядає документи, згідно з якими проводяться випробування, та визначає можливість оцінювання властивостей продукції за допомогою запропонованих методів і засобів із заданою точністю та вірогідністю у відведений для випробувань строк.

Для скорочення обсягу випробувань та (або) підвищення вірогідності їх результатів, комісія може прийняти рішення про прийняття результатів випробувань, що проводилися раніше.

Якщо комісія вважає, що вимоги до випробувань, встановлені у поданих документах, не достатні, вона доручає розробнику доповнити або розробити нову програму або програму та методику випробувань.

А.3.6 Під час перевірки готовності зразків до випробувань контролюється відповідність їх технічній документації, відсутність дефектів, комплектність, регулювання тощо.

А.3.7 Під час перевірки засобів випробувань контролюється також наявність документів, що підтверджують можливість використання засобів вимірювальної техніки, відповідність засобів випробувань вимогам безпеки, охорони здоров'я та навколишнього середовища, наявність необхідної кількості запасних частин, матеріалів, готовність засобів оброблення інформації тощо.

У разі неготовності зразків або засобів випробувань комісія має право прийняти рішення про перенесення строку своєї роботи, про що голова комісії повідомляє організацію, яка призначила комісію.

А.3.8 Під час проведення випробувань члени комісії наглядають за випробуваннями, керують ними та мають право безпосередньо брати участь у випробуваннях (за наявності у них необхідних кваліфікаційних та дозвільних документів).

А.3.9 Результати випробувань оформлюються протоколом, який підписують учасники випробувань.

А.3.10 Якщо під час випробувань виникають непередбачені затримки, що пов'язані з готовністю зразків та засобів випробувань, виникненням загрози безпеки, несвоєчасним забезпеченням та іншими причинами (відповідно до 7.3.12, 7.3.13), що не залежать від комісії, голова комісії може прийняти рішення про призупинення або припинення роботи комісії, одночасно повідомивши про це організацію, що призначила комісію, а також повідомити про умови, за яких комісія може поновити свою роботу.

А.3.11 У разі проведення приймальних випробувань випробувальною організацією (випробувальним центром) або розробником (виробником) до початку роботи приймальної комісії, комісія розглядає надані результати випробувань (протоколи, акти тощо) та оцінює їх повноту і вірогідність для прийняття обґрунтованого рішення.

А.3.12 Якщо приймальна комісія вважає результати раніше проведених випробувань недостовірними, вона має право вимагати проведення додаткових або повторних випробувань в присутності її представників.

Якщо проведення додаткових випробувань потребує збільшення термінів роботи комісії, голова комісії узгоджує рішення щодо продовження терміну роботи комісії з організацією, що призначила приймальну комісію, та з іншими заінтересованими організаціями.

А.3.13 На підставі розгляду зразків та результатів випробувань продукції і документації на неї, приймальна комісія дає необхідну оцінку окремих властивостей продукції та документації. Питання, що мають вирішуватися приймальною комісією стосовно оцінки якості продукції, документації та готовності виробництва, наведені у таблиці А.1.

Таблиця А.1

Питання до розгляду	Продукція, що розглядається	Вихідні матеріали та документи	Члени комісії з пріоритетним правом рішення
1 Оцінка якості розробленої продукції			
1.1 Оцінювання відповідності зразків продукції встановленим вимогам	Будь-яка	Технічне завдання, проект технічних умов (технічної специфікації), стандарти, інші нормативні документи, дія яких розповсюджується на такий вид продукції; протоколи випробувань; розрахунки, що обґрунтовують значення параметрів, які не перевіряються під час випробувань; висновки щодо дослідної експлуатації	Замовник (основний споживач), представник органу державного нагляду та регулювання
1.2 Оцінювання технічного рівня продукції	Продукція серійного, масового виробництва	Нормативні документи, які містять більш високі значення показників; порівняльні таблиці щодо аналогів; звіт про патентні дослідження (якщо їх проведення передбачено ТЗ); висновки компетентних організацій	Замовник (основний споживач)

Закінчення таблиці А.1

Питання до розгляду	Продукція, яка розглядається	Вихідні матеріали та документи	Члени комісії з пріоритетним правом рішення
1.3 Оцінювання патентної чистоти (якщо це передбачено ТЗ)	Будь-яка (в першу чергу та, що планується на експорт)	Технічне завдання, звіт про патентні дослідження	Виробник
2 Оцінювання документації та її узгодження			
2.1 Узгодження нормативного документа на продукцію (або документа, що його замінює)	Продукція серійного, масового виробництва	Проект нормативного документа (ТУ (ТС)), нормативний документ на групу продукції, нормативні документи органів державного нагляду та регулювання, результати випробувань	Замовник (основний споживач), представники органів державного нагляду та регулювання, виробник
2.2 Узгодження експлуатаційної документації	Продукція, що супроводжується експлуатаційною документацією	Експлуатаційна документація	Замовник (основний споживач), представники органів державного нагляду та регулювання, виробник
2.3 Узгодження ремонтної документації	Продукція, що супроводжується ремонтною документацією	Ремонтна документація	Замовник, представник ремонтної організації
3 Оцінювання готовності виробництва та необхідності виготовлення установчої серії (її обсяг)	Продукція серійного, масового виробництва	Матеріали, документи, що підтверджують готовність виробництва до серійного випуску	Виробник

А.3.14 На підставі виконаних оцінок приймальна комісія приймає рішення про виробництво продукції або передачу виготовленої одиничної продукції замовнику.

А.3.15 Кінцеві результати роботи прийальної комісії оформлюють актом.

А.3.16 Акт підписують члени комісії і затверджує її голова.

Копії акта передаються учасникам приймальних випробувань. Оригінал акта залишається у розробника і може бути переданий виробнику в складі комплексу технічної документації.

А.4 Прийняття рішення

А.4.1 Рішення за кожним питанням може бути прийнято після їх обговорення приймальною комісією. Обговорення рекомендується проводити в такому порядку:

- повідомлення розробника;
- виступи членів комісії та запрошених експертів;
- прийняття рішення.

А.4.2 Рішення про відповідність розробленої і виготовленої продукції заданим вимогам та її виробництво (передавання замовнику у разі одиничного виробництва) приймають у разі її відповідності вимогам стандартів, ТЗ, проекту ТУ (ТС), технічній документації.

В обґрунтованих випадках комісія може рекомендувати до виробництва (застосування) продукцію, що має відхилення дійсних значень параметрів від заданих у ТЗ, якщо вони не погіршують основні споживчі властивості продукції.

Приймальна комісія також може обмежити сферу розповсюдження або застосування продукції.

Зазначені рішення не поширюються на випадки, коли виявлені порушення вимог безпеки, охорони здоров'я та довкілля.

У разі відсутності ТЗ оцінюється відповідність продукції вимогам договору, чинним стандартам та іншим нормативним документам. Рішення щодо виробництва комісія приймає на підставі оцінки переваг поданого зразка у порівнянні з аналогічною продукцією, що випускається або застосовується.

Якщо продукцію не рекомендовано до виробництва, в акті комісії наводяться пропозиції щодо її удосконалення або припинення розробки.

А.4.3 Результати оцінювання технічного рівня повинні відображати мету оцінки та базу порівняння.

Метою оцінювання можуть бути:

- визначення місця такої продукції на ринку та її конкурентоздатність;
- перспективність виробництва;
- ступінь відповідності вимогам замовника.

За базу порівняння можуть бути прийняті:

- вимоги чинних та проектів стандартів, у тому числі міжнародних;
- тенденції розвитку цього виду техніки;
- зразки аналогічної продукції (кращі, ті, що проектуються або підлягають заміні тощо).

В акті зазначаються конкретні результати оцінювання.

А.4.4 Оцінка ефективності дається в порівнянні з продукцією, що випускається або експлуатується.

А.4.5 Дослідний зразок продукції може бути затверджений як зразок-еталон. Затвердження підтверджується записом в акті приймальної комісії та ярлику зразка-еталону.

А.4.6 Документи для виготовлення, приймання, постачання, експлуатації та ремонту можуть бути узгоджені за умови, якщо вони не суперечать вимогам чинних стандартів та інших нормативних документів на цей вид продукції.

У разі одержання під час приймальних випробувань більш високих значень показників комісія може рекомендувати внести до проекту нормативного документа на продукцію відповідні зміни.

За пропозицією розробника або виробника комісія може узгодити технічні умови на складові частини виробу за умови, що результати проведених випробувань є достатніми для підтвердження технічних характеристик цих складових частин. Це правило застосовується у разі узгодження групових технічних умов за результатами випробувань типового зразка цієї групи продукції.

Всі зауваження до розглянутих документів мають бути усунуті до затвердження акта. Затверджений акт приймальної комісії є підтвердженням узгодження цих документів та підставою для їх затвердження.

А.4.7 Необхідність виготовлення та обсяг установчої серії залежить від запланованого обсягу виробництва, новизни технологічного процесу для цього виробника та попередньої підготовки виробництва. Під час вирішення цього питання має бути враховано кількість та суттєвість змін, що мають вноситися до продукції та документації за результатами приймальних випробувань і згідно з зауваженнями приймальної комісії до початку серійного виробництва.

Приймальна комісія може рекомендувати не виготовлювати установчу серію продукції за таких умов:

- несерійна та дрібносерійна продукція виготовляється в тих же виробничих умовах, що і дослідні зразки;
- технологія виробництва модернізованої продукції та її модифікації не зазнала суттєвих змін у порівнянні з технологією виготовлення продукції, що випускалася раніше;
- кінцеві вироби одержують шляхом агрегування із складових частин, що випускаються за відпрацьованою технологією;
- освоєння виробництва продукції було проведено раніше під час виготовлення дослідних зразків (партій).

Якщо приймальна комісія вважає можливим не виготовляти установчу серію, то це має бути зазначено в акті. При цьому комісія може рекомендувати присвоїти технічним умовам та комплекту конструкторської документації на серійну продукцію літеру «А», а на несерійну, що повторюється – літеру «О₁».

А.4.8 Рішення про закінчення роботи та підписання акта приймальна комісія приймає, як правило, за згодою голови та всіх членів комісії. Якщо члени комісії не згодні з рішенням, що записано в акті, вони підписують акт з приміткою «з особливою думкою» та оформлюють письмово особливу думку.

Особливі думки додаються до акта і є невід'ємною його частиною.

Акт вважається дійсним, якщо його підписали без зауважень не менше двох третин фактичного складу комісії, включаючи представників замовника (основного споживача), органів державного регулювання та нагляду, а також інших членів комісії, які мають пріоритетне право рішення питань, що входять до їх компетенції.

ДОДАТОК Б
(довідковий)

ФОРМА ПРОТОКОЛУ ПОПЕРЕДНІХ ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ

ПРОТОКОЛ

№ _____ від _____

попередніх випробувань дослідного зразка (партії)

(назва, позначення продукції)

Комісія, призначена наказом (розпорядженням) по _____
(назва організації)

від _____ № _____ здійснила попередні випробування згідно з

(номер, назва документа, у відповідності до якого здійснювалися випробування)

1 Дослідний зразок _____
(найменування, позначення, номер об'єкта, його склад, призначення, дата

виготовлення, виробник)

2 Мета випробувань _____
(зміст відповідного пункту документа з випробувань, його найменування, позначення)

3 Показники, що оцінювалися _____
(перелік показників, що оцінювалися у відповідності з методикою

випробувань, формули, за якими здійснювалися розрахунки тощо)

4 Технічне забезпечення _____
(випробувальне обладнання, засоби виміральної техніки,

перелік документів, згідно з якими здійснювалися випробування тощо)

5 Умови проведення випробувань _____
(місце та час проведення випробувань, характеристики факторів,

що впливають, відхилення від методики, якщо такі були)

6 Результати випробувань (наводяться у вигляді порівняльної таблиці: вимоги ТЗ (проект ТУ(ТС)) – результати, що одержані під час випробувань)

7 Зауваження та рекомендації _____
(наводиться перелік зауважень, які зробила комісія під час випробувань,

в тому числі по документації, наводяться рекомендації з усунення недоліків, терміни виконання, конкретні виконавці.

За необхідності наводяться рекомендації щодо проведення додаткових або повторних випробувань чи перевірок)

8 Висновки _____
Висновки, які зробила комісія щодо обсягу та якості одержаної інформації, висновки щодо

відповідності або невідповідності зразка вимогам ТЗ (проекту ТУ (ТС))

Голова комісії

посада, організація

підпис, дата

ініціали та прізвище

Члени комісії

посада, організація

підпис, дата

ініціали та прізвище

посада, організація

підпис, дата

ініціали та прізвище

ДОДАТОК В
(довідковий)

ФОРМА АКТА ПОПЕРЕДНІХ ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада:

_____ Підпис

_____ ініціали та прізвище

_____ дата

АКТ

№ _____ від _____

попередніх випробувань дослідного зразка (партії) продукції

_____ (назва, позначення дослідного зразка)

що розроблено _____ та виготовлено _____
(назва розробника) (назва виробника)

Комісія, призначена наказом (розпорядженням) по _____ (назва організації)

№ _____ від _____, в період з _____ по _____
(число, місяць, рік) (число, місяць, рік)

здійснила випробування згідно з _____ (назва та позначення документа)

Випробування проводилися _____ (місце проведення випробувань)

за програмою та методикою випробувань, розробленими _____ (назва, позначення розробника)

узгодженими _____ (назва, позначення підприємства, організації)

та затвердженими _____ (посада, ініціали та прізвище керівника, назва, позначення підприємства, організації)

1 Мета випробувань _____

2 Результати випробувань за кожним пунктом програми попередніх випробувань:

3 Рекомендації комісії з попередніх випробувань _____

4 Висновки комісії щодо придатності зразка (виробів) до подання на подальші випробування _____

- Додатки: 1. Протоколи випробувань
2. Перелік виявлених недоліків та пропозиції щодо їх усунення

Голова комісії

посада, організація

підпис, дата

ініціали та прізвище

Члени комісії

посада, організація

підпис, дата

ініціали та прізвище

посада, організація

підпис, дата

ініціали та прізвище

ДОДАТОК Г
(довідковий)

**ФОРМА АКТА ПРО ЗАВЕРШЕННЯ КОРИГУВАННЯ КОНСТРУКТОРСЬКОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ ТА ДООПРАЦЮВАННЯ ДОСЛІДНОГО ЗРАЗКА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада:

_____ Підпис

_____ ініціали та прізвище

_____ дата

АКТ

№ _____ від _____

про завершення коригування конструкторської документації
та доопрацювання дослідного зразка

_____ (найменування, позначення дослідного зразка)

Цей акт складено за результатами розгляду конструкторської документації
_____ та перевірки дослідного зразка

_____ (найменування за специфікацією)

Встановлено:

Дослідний зразок та конструкторська документація за підсумками проведених
випробувань відповідно до _____

(план-графік заходів щодо доопрацювання дослідного зразка та КД)

доопрацьовані повністю.

Комплект документації перевірено службою нормоконтролю, знаходиться в службі
технічної документації і є готовим до подання комісії з проведення _____

_____ (назва випробувань)

випробувань

Конструкторській документації присвоєна літера _____

Висновки: _____

(подати робочу документацію та дослідний зразок на подальші випробування або інші висновки)

**Заступник керівника підприємства-
виробника**

_____ Підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Керівник розробки

_____ Підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Керівник конструкторської служби

_____ Підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Керівник служби стандартизації

_____ Підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

ДОДАТОК Д
(довідковий)

ФОРМА ПРОТОКОЛУ ПРИЙМАЛЬНИХ ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ

ПРОТОКОЛ

№ _____ від _____

приймальних випробувань дослідного зразка (партії)

(назва, позначення продукції)

Комісія, призначена наказом (розпорядженням) по _____
(назва організації)

№ _____ від _____ здійснила приймальні випробування згідно з
програмою та методикою випробувань _____
(назва та позначення документа)

Умови проведення випробувань _____
(місце та час проведення випробувань, характеристики факторів,

що впливають, відхилення від методики, якщо такі були)

Технічне забезпечення _____
(випробувальне обладнання, засоби виміральної техніки,

перелік документів, згідно з якими здійснювалися випробування тощо)

За результатами приймальних випробувань комісія встановила такі основні дані.

Розділ 1. Результати перевірки відповідності складу та комплектності продукції технічній документації.

Розділ 2. Дані і результати випробувань продукції відповідно до програми та методики випробувань (результати випробувань можуть наводитися у вигляді порівняльної таблиці: вимоги ТЗ (проект ТУ (ТС)) – результати, що одержані під час випробувань).

Розділ 3. Загальна оцінка показників якості продукції за результатами випробувань і відповідності вимогам технічного завдання.

Розділ 4. Результати перевірки відповідності технічної документації зразку продукції, що випробувався.

Розділ 5. Додаткові дані.

Примітка. Дозволяється доповнювати новими розділами, розділи об'єднувати, або виключати.

Голова комісії

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Члени комісії

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

ДОДАТОК Е
(довідковий)

ФОРМА ПРОТОКОЛУ ПРО ПЕРЕРВУ ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада:

_____ Підпис

_____ ініціали та прізвище

_____ дата

ПРОТОКОЛ

№ _____ від _____

про перерву _____ випробувань
(категорія випробувань)

_____ (найменування, позначення продукції)

Комісія з проведення випробувань, яка призначена наказом (розпорядженням) від

_____ № _____
(дата)

по _____
(назва організації)

прийняла рішення перервати випробування в зв'язку з _____

_____ (причина перерви випробувань)

Випробування виробу відновляться після усунення причин, які спричинили перерву у випробуваннях

Голова комісії

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Члени комісії

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

ДОДАТОК Ж
(довідковий)

ФОРМА АКТА ПРО ПРИПИНЕННЯ ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада:

_____ Підпис

_____ ініціали та прізвище

_____ дата

АКТ

№ _____ від _____

про припинення _____ випробувань
(категорія випробувань)

_____ (найменування, позначення продукції)

Комісія з проведення випробувань, яка призначена наказом (розпорядженням) від

_____ № _____
(дата)

по _____
(назва організації)

прийняла рішення припинити випробування в зв'язку з _____

_____ (причина припинення випробувань)

Комісія пропонує _____
(пропозиції щодо усунення причин припинення випробувань)

Голова комісії

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Члени комісії

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

ДОДАТОК И
(довідковий)

**ФОРМА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ГОТОВНІСТЬ ДО ПРОДОВЖЕННЯ
ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ ПІСЛЯ ПЕРЕРВИ**

Голові комісії з _____
(попередніх, приймальних)

випробувань

(ініціали та прізвище)

ПОВІДОМЛЕННЯ

про готовність до продовження _____ випробувань
(попередніх, приймальних)
_____ після перерви
(найменування, позначення продукції)

Повідомляємо, що причини, внаслідок яких виникла перерва у випробуваннях
_____ (причини припинення випробувань)

усуненні повністю.

Випробування можуть бути відновлені.

Керівник організації-
розробника

Підпис, дата

ініціали та прізвище

Заступник керівника
організації-розробника
(керівник розробки)

Підпис, дата

ініціали та прізвище

Підпис, дата

ініціали та прізвище

ДОДАТОК К
(довідковий)

ФОРМА АКТА ПРИЙМАЛЬНИХ ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада, назва організації)

_____ підпис

_____ ініціали та прізвище

_____ дата

АКТ
приймальної комісії

№ _____ від _____

про результати приймальних випробувань дослідного зразка (партії) продукції

_____ (назва та позначення)

що розроблено _____ та виготовлено _____
(назва розробника) (назва виробника)

Приймальна комісія, призначена наказом (розпорядженням) по _____
(назва організації)

від _____ № _____, в період з _____ по _____
(число, місяць, рік) (число, місяць, рік)

здійснила випробування _____ дослідного зразка продукції
(місце проведення випробувань)

за програмою та методикою, розробленими _____
(назва, позначення розробника)

узгодженими _____
(назва, позначення підприємства, організації)

та затвердженими _____
(посада, ініціали та прізвище керівника, назва, позначення підприємства, організації)

Комісія вважає:

1 Розроблена продукція відповідає (не відповідає) вимогам _____
(технічного завдання, стандартів,

_____ інших нормативних документів)

2 Основні показники продукції відповідають _____
(рівню показників закордонних зразків,

_____ вимогам конкретних умов використання тощо)

Комісія рекомендує:

1 Продукцію _____
(до виробництва, передачі замовнику, доопрацювання та повторного випробування,

_____ не виготовляти тощо)

2 Документацію _____
 (технічні умови (технічну специфікацію), експлуатаційна та ремонтна документація тощо)
 _____ до затвердження.

3 Установчу серію _____
 (виготовити в обсязі або не виготовляти)

4 Виявлені недоліки _____ усунути.
 (назва документа, що додається)

- Додатки:
1. Протоколи випробувань
 2. Перелік виявлених недоліків та пропозиції щодо їх усунення
 3. Акти попередніх випробувань (якщо такі проводилися)
 4. Інші необхідні матеріали

Члени комісії

_____	_____	_____
посада, організація	підпис, дата	ініціали та прізвище
_____	_____	_____
посада, організація	підпис, дата	ініціали та прізвище

ДОДАТОК Л
(довідковий)

ФОРМА ДОВІДКИ ПРО ТЕХНОЛОГІЧНЕ ОСНАЩЕННЯ ВИРОБНИЦТВА

**Голові комісії з проведення
випробувань виробів
установчої серії**

(ініціали та прізвище)

ДОВІДКА

про технологічне оснащення виробництва

Необхідні для серійного виробництва виробу _____
(найменування, позначення виробу)

оснастка, випробувальне обладнання виготовлені, перевірені на технологічну точність, атестовані; засоби вимірювальної техніки повірені (калібровані); технологічні процеси відпрацьовані.

Контроль за додержанням термінів періодичної перевірки зазначеного обладнання здійснюється згідно з графіками підрозділу технічного контролю виробника.

Контроль за додержанням термінів періодичної повірки (калібрування) засобів вимірювальної техніки здійснюється згідно з графіками метрологічної служби.

Керівник технологічної служби

_____ Підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Керівник метрологічної служби

_____ Підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Керівник підрозділу технічного контролю

_____ Підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

ДОДАТОК М
(довідковий)

**ФОРМА ДОВІДКИ ПРО ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ТЕХНОЛОГІЧНОЇ
ГОТОВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ДО ВИПУСКУ ВИРОБУ**

**Голові комісії з проведення
випробувань виробів
установчої серії**

(ініціали та прізвище)

ДОВІДКА

про загальний стан технологічної готовності підприємства
до випуску виробу

Основне виробництво _____
(найменування виробника)

до випуску виробу _____ підготовлено
(найменування, позначення виробу)

Необхідний персонал відповідної кваліфікації, інженерно-технічні працівники до випуску виробів підготовлені, пройшли відповідне навчання.

Виробничі площі, обладнання, інструмент, оснастка, засоби вимірювальної техніки матеріали, комплектувальні вироби, енергоносії до початку виготовлення перших партій виробів є в наявності.

Заступник керівника підприємства з
технічної підготовки виробництва

Підпис, дата

ініціали та прізвище

Керівник технологічної служби

Підпис, дата

ініціали та прізвище

Керівник підрозділу технічного
контролю виробника

Підпис, дата

ініціали та прізвище

Керівник служби матеріально-
технічного забезпечення

Підпис, дата

ініціали та прізвище

ДОДАТОК Н
(довідковий)

ФОРМА АКТА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада)

_____ Підпис

_____ ініціали та прізвище

_____ дата

АКТ

№ _____ від _____

про результати кваліфікаційних випробувань
установчої серії _____
(найменування, позначення виробу)

Комісія, призначена наказом (розпорядженням) по _____
(назва організації)

№ _____ від _____, в період з _____ по _____
(число, місяць, рік) (число, місяць, рік)

провела кваліфікаційні випробування _____
(найменування, позначення виробу)

розробленого _____ та виготовленого _____
(назва розробника) (назва виробника)

у відповідності з рішенням про випуск установчої партії (серії).

1 Комісії були представлені _____, виготовлені в період
(найменування, позначення виробу)
поставлення на виробництво _____ штук за № _____
та документи _____
(перелік документів)

2 За результатами розгляду наданих документів комісія встановила, що
_____ відповідно до розробленого технологічного процесу
(найменування, позначення виробу)

_____ з використанням оснастки, призначеної _____
(найменування, позначення) (тип виробництва)

виробництва виробів і за результатами приймання підрозділом технічного контролю в
обсязі приймально-здавальних випробувань відповідає вимогам _____

_____ (найменування, позначення КД, ТУ (ТС), інша НД)

3 Комісія провела кваліфікаційні випробування відібраних виробів у
відповідності з _____
(найменування, позначення програми та методики випробувань)

4 Комісія розглянула результати проведених випробувань установчої серії та
встановила:

– вироби установчої серії № _____ в кількості _____ одиниць
 відповідають вимогам _____
 (найменування, позначення КД, ТУ (ТС), інша НД)

– вироби установчої серії № _____ в кількості _____ одиниць
 не відповідають вимогам _____
 (найменування, позначення КД, ТУ (ТС), інша НД)

– виявлено недоліки та розроблено пропозиції з їх усунення _____

– виконання підприємством комплексного графіка (плану) заходів з поставлення
 виробів на виробництво _____

5 Результати по кожному пункту програми випробувань _____

Комісія зазначила, що за станом виробництва на момент проведення
 кваліфікаційних випробувань _____

(назва виробника)

може (не може) випускати зазначені вироби без додаткової підготовки виробництва

Комісія вирішила:

– вважати вироби установчої серії (партії) _____
 (що витримали, не витримали випробування)

_____ або підлягають поверненню на доопрацювання)

– вважати _____ ГОТОВИМ (НЕ ГОТОВИМ)
 (назва виробника)

до випуску _____

– рекомендувати конструкторську та технологічну документацію до
 затвердження з присвоєнням літери «А» після внесення до неї в установленому
 порядку змін згідно із зауваженнями комісії.

– інші рекомендації комісії _____

Додатки (наводяться необхідні для проведення випробувань документи)

Голова комісії

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Члени комісії

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

ДОДАТОК П
(довідковий)

**ФОРМА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ВИРОБІВ ДЛЯ
ПРОВЕДЕННЯ ВИПРОБУВАНЬ ТА ВИСНОВКУ ЩОДО РЕЗУЛЬТАТІВ
ПРИЙМАННЯ**

**Начальнику підрозділу
технічного контролю
виробника**

(ініціали та прізвище)

ПОВІДОМЛЕННЯ

№ _____ від _____

про пред'явлення виробів для проведення _____ випробувань
(категорія, вид випробувань)

Відповідно до цього повідомлення надаються на _____ випробування
(категорія, вид випробувань)

_____ в кількості _____ примірників (комплектів)
(найменування, позначення виробу)

за № _____ відповідно до договору № _____ від _____

Зазначені вироби укомплектовані, відповідають конструкторській документації, ТУ
(ТС) _____ та визнані придатними для проведення випробувань.

Керівник підрозділу виробника

_____ Підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Повідомлення одержано представником підрозділу технічного контролю виробника

_____ (дата, час)

_____ (підпис, прізвище, І.Б.)

ВИСНОВОК
про результати приймання виробів

З поданих _____ відповідно до повідомлення від _____
(найменування, позначення виробу) (число, місяць, рік)

№ _____ відповідають конструкторській документації та ТУ
(ТС) _____ примірників (комплектів).

Підлягає поверненню як забраковані одиниць (комплектів) _____
з причин _____

Приймання здійснив

_____ Підпис, дата, час

_____ ініціали та прізвище

Вироби _____ в кількості _____ одиниць (комплектів)
(найменування, позначення виробу)

відповідають конструкторській документації та ТУ (ТС) _____
та підлягають передачі для зберігання _____
(місце зберігання)

Керівник підрозділу технічного
контролю виробника

_____ Підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

ДОДАТОК Р
(довідковий)

**ФОРМА ПРОТОКОЛУ ПРИЙМАЛЬНО-ЗДАВАЛЬНИХ, ПЕРІОДИЧНИХ
ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ**

ПРОТОКОЛ

№ _____ від _____
випробувань _____

(приймально-здавальних, періодичних) (найменування, позначення продукції)
Комісія, призначена наказом (розпорядженням) по _____
(назва організації)

№ _____ від _____ здійснила випробування згідно з _____
(номер, назва документа, у відповідності до якого здійснювалися випробування)

Найменування параметрів	Номери пунктів		Значення параметрів		Дійсне значення параметрів	Примітки
	Технічних вимог ТУ (ТС)	Методів випробувань	Номінальні	Граничні відхилення		
1	2	3	4	5	6	7

ВИСНОВОК

Продукція (одиниці, партії) _____
(найменування, позначення продукції)

За № _____ відповідає вимогам _____
(номер, назва документа)

та придатна для використання за призначенням.

Продукція (одиниці, партії) _____
(найменування, позначення продукції)

За № _____ не відповідає вимогам _____
(номер, назва документа)

та підлягає поверненню виробнику.

Голова комісії

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Члени комісії

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

_____ посада, організація

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

**Представник підрозділу
технічного контролю виробника**

_____ підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Примітка. Залежно від категорії випробувань та учасників в формі протоколу заповнюються тільки необхідні позиції.

ДОДАТОК С
(довідковий)

ФОРМА АКТА ЩОДО АНАЛІЗУ ДЕФЕКТІВ, ЇХ УСУНЕННЯ ТА ПОВТОРНОЇ ПЕРЕВІРКИ ВИРОБІВ (ПАРТІЇ)

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада:

_____ Підпис

_____ ініціали та прізвище

_____ дата

АКТ

№ _____ від _____

щодо аналізу дефектів, їх усунення та повторної перевірки виробів (партії)

Цей акт складено _____ (посада керівника підрозділу виробника, назва та позначення) _____ (ініціали та прізвище)

про те, що повернута продукція (партія) _____ (найменування, позначення продукції)

за повідомленням № _____ від _____ у кількості _____ екземплярів (комплектів) повторно перевірена.
(число, місяць, рік)

Дефекти, що були виявлені під час першого пред'явлення, були спричинені

_____ (вказуються причини)

Підприємством вжито заходів щодо попередження дефектів та проведено такі заходи _____

Дефекти, що були виявлені підрозділом технічного контролю під час першого пред'явлення, усунені повністю.

Ця партія перевірена, визнана придатною і може бути надана на повторні випробування у кількості _____ одиниць за № _____.

Керівник підрозділу виробника

_____ Підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

Виконавець

_____ Підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

ДОДАТОК Т
(довідковий)

ФОРМА АКТА ПРО ВІДБІР ВИРОБІВ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ВИПРОБУВАНЬ

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада:

_____ Підпис

_____ ініціали та прізвище

_____ дата

АКТ

№ _____

про відбір виробів для проведення випробувань

Цей акт складено _____ представником підрозділу технічного контролю
(число, місяць, рік)

виробника в тому, що _____ відібрані для проведення випробувань
(число, місяць, рік)

зразки _____ за № _____
(найменування, позначення виробу)

в кількості _____ одиниць (комплектів) з кількості виробів, що були
подані на випробування.

Представник підрозділу технічного
контролю виробника

_____ Підпис, дата

_____ ініціали та прізвище

ДОДАТОК У
(довідковий)

ФОРМА АКТА ПЕРІОДИЧНИХ ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

ЗАТВЕРДЖУЮ

(посада)

(посада)

Підпис

ініціали та прізвище

Підпис

ініціали та прізвище

дата

дата

АКТ

№ _____ від _____

про результати періодичних випробувань

(найменування, позначення продукції)

На періодичні випробування подано _____

(назва та позначення виробу)

у кількості _____ одиниць, що виготовлено _____

(назва виробника)

Комісія, призначена наказом (розпорядженням) по _____

(назва організації)

№ _____ від _____, в період з _____ по _____

(число, місяць, рік)

(число, місяць, рік)

здійснила випробування згідно з _____

(назва та позначення документа)

1 Результати випробувань _____

(позитивний чи негативний результат в цілому; при негативних результатах

вказують виявлені дефекти або надають посилання на перелік дефектів)

2 Висновок _____

(продукція витримала або не пройшла періодичні випробування)

3 Пропозиції _____

4 Підстава: Протокол періодичних випробувань № _____ від _____

Голова комісії

посада, організація

підпис, дата

ініціали та прізвище

Члени комісії

посада, організація

підпис, дата

ініціали та прізвище

посада, організація

підпис, дата

ініціали та прізвище

ДОДАТОК Ф
(довідковий)

**ФОРМА ПЕРЕЛІКУ ДЕФЕКТІВ, ЩО ВИЯВЛЕНО ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ
ПЕРІОДИЧНИХ ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ**

Додаток до протоколу
періодичних випробувань
№ _____ від _____

ПЕРЕЛІК
дефектів, що виявлено під час періодичних випробувань продукції

(найменування, позначення продукції)

Номер виробу	Умови випробувань	Опис дефектів, що виявлено	Аналіз причин дефекту	Вжиті заходи з усунення причин дефекту
1	2	3	4	5

Представник підрозділу технічного
контролю виробника

Підпис, дата

ініціали та прізвище

ДОДАТОК Ц
(довідковий)

ФОРМА АКТА ТИПОВИХ ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада)

_____ (посада)

_____ Підпис

_____ ініціали та прізвище

_____ Підпис

_____ ініціали та прізвище

_____ дата

_____ дата

АКТ

№ _____ від _____

про результати типових випробувань

_____ (найменування, позначення продукції)

На типові випробування подано _____ (назва та позначення виробу)
у кількості _____ одиниць, що виготовлено _____ В _____
(назва виробника) (місяць, рік)

Комісія, призначена наказом (розпорядженням) по _____ (назва організації)
№ _____ від _____, в період з _____ по _____
(число, місяць, рік) (число, місяць, рік)

здійснила випробування згідно з _____ (назва та позначення документа)

1 Мета випробувань: оцінювання ефективності та доцільності змін, що пропонуються
внести до конструкції _____

внесені зміни

2 Результати випробувань _____
(позитивний чи негативний результат в цілому; за наявності негативних результатів

_____ надають їх перелік)

3 Висновок _____
(відповідає або не відповідає зразок продукції вимогам програми випробування; підтверджено чи

_____ не підтверджено доцільність внесення змін до конструкції, технологічного процесу виготовлення)

4 Пропозиції _____

5 Акт складено на підставі протоколу випробувань № _____ від _____

Голова комісії

посада, організація

підпис, дата

ініціали та прізвище

Члени комісії

посада, організація

підпис, дата

ініціали та прізвище

посада, організація

підпис, дата

ініціали та прізвище

ДОДАТОК Ш (довідковий)

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИДІВ ВИПРОБУВАНЬ ТА ДОКУМЕНТІВ, ЯКИМИ ВОНИ СУПРОВОДЖУЮТЬСЯ

Таблиця Ш

Продукція, що підлягає випробуванням	Категорія випробувань	Документи, на відповідність яким здійснюються випробування	Звітні документи, що оформлюються за результатами випробувань	Хто проводить та беруть участь у випробуваннях
1	2	3	4	5
Дослідний зразок	Попередні випробування	ТЗ, конструкторська документація, ПМ попередніх випробувань	Протоколи та акт попередніх випробувань. Присвоєння конструкторській документації літери «О»	Розробник; виробник
	Приймальні випробування дослідного зразка, що планується до серійного виробництва	ТЗ або проект ТУ (ТС), конструкторська документація, ПМ приймальних випробувань	Протоколи та акт приймальних випробувань. Погодження ТУ (ТС). Конструкторській документації після коригування надається літера «О»	Приймальна комісія у складі: розробник; виробник; замовник; представник Держатомрегулювання (у разі випробувань продукції, що застосовується у СВБ)

Продовження таблиці Ш

1	2	3	4	5
Серійна продукція	Кваліфікаційні випробування	ТУ (ТС), програма та методика кваліфікаційних випробувань	Протоколи та акт кваліфікаційних випробувань, щодо спроможності виробника випускати продукцію необхідної якості. КД надається літера «А»	Комісія у складі: розробник; виробник.
	Приймально-здавальні випробування	ТУ (ТС) (випробування здійснюються на відповідність розділам «Правила приймання» та «Методи контролю»). ПМ приймально-здавальних випробувань у разі наявності у договорі такої вимоги	Протокол та акт приймально-здавальних випробувань, або журнал контролю	ВТК виробника; замовник (у разі наявності у договорі на постачання твкої вимоги)
	Періодичні випробування	ТУ (ТС), ПМ періодичних випробувань	Протоколи та акт періодичних випробувань	Виробник; замовник (за необхідністю)
	Типові випробування	ТУ, проект зміни до ТУ та конструкторської і технологічної документації; ПМ типових випробувань.	Протоколи та акт типових випробувань. Узгодження змін до ТУ, КД та ТД, у разі позитивних результатів типових випробувань	Комісія у складі: виробник, замовник, представник органу Держатомрегулювання (у разі випробувань продукції, що застосовується у СВБ)
	Пред'явницькі випробування	ТУ (ТС)	Протоколи пред'явницьких випробувань	ПТК виробника

Продовження таблиці Ш

1	2	3	4	5
Продукція несярйного виробництва, одинична	Приймальні випробування продукції одиничного виробництва	ТЗ, КД, програма та методика приймальних випробувань.	Протоколи та акт приймальних випробувань	Приймальна комісія у складі: виробник, замовник, представник органу Держатомрегулювання (у разі випробувань продукції, що застосовується у СВБ)
Продукція несярйного виробництва, одинична партія	Приймальні випробування головного зразка, одиничної партії	ТЗ, КД, програма та методика приймальних випробувань.	Протоколи та акт приймальних випробувань	Приймальна комісія у складі: виробник, замовник, представник Держатомрегулювання (у разі випробувань продукції, що застосовується у СВБ)
	Приймально-здавальні випробування наступних зразків одиничної партії	ТЗ, КД, корегована програма та методика приймальних випробувань.	Протоколи та акт приймально-здавальних випробувань.	Виробник; замовник

Продовження таблиці Ш

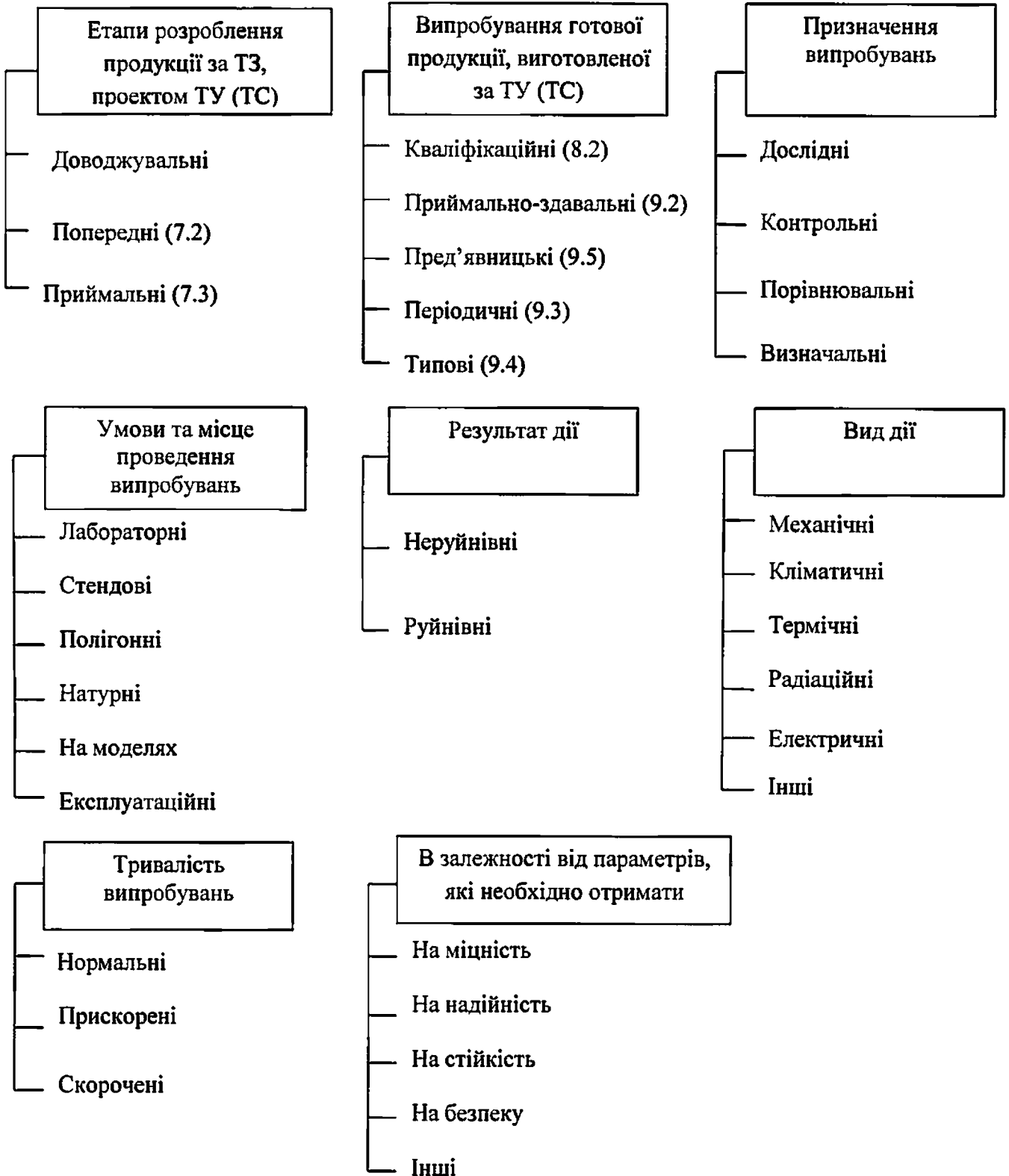
1	2	3	4	5
Продукція несерійного виробництва індивідуального (разового) замовлення, що новтворюється	Приймальні здавальні впробування	ТЗ, КД; технічні вимоги, що викладені в технічній документації; спільному замовнику та складеному замовником та виробником під час укладання договору на ностачання	Протоколи та акт приймально-здавальних впробувань	Приймальна комісія у складі: виробник, замовник, представник Держатомрегулювання (у разі впробувань продукції, що застосовується у СВБ)
Продукція несерійного виробництва, що повторюється у декількох замовленнях	Приймальні впробування головного зразка, приймальні здавальні впробування наступних зразків	ТУ, КД	Погодження ТУ. Документації присвоюється літера «О ₁ » або «А», і всі обмеження, що пов'язані з виконанням індивідуального замовлення, знімаються	Приймальна комісія у складі: виробник, замовник

Кінець таблиці Ш

1	2	3	4	5
Продукція однічного та дрібносерійного виробництва, що збирається на місці експлуатації	Приймально-здавальні випробування складових частин виробу	ТУ, ТЗ	Протокол та акт приймально-здавальних випробувань якщо складова частинна виготовлена за ТУ; Протоколи та акт приймальних випробувань якщо за ТЗ	Виробник; замовник; Держатомрегулювання (у разі випробувань продукції, що застосовується у СВБ)
<p>Примітка. Стандартами системи поставлення продукції на виробництво випробувань під назвою «Технологічний прогін» не передбачено, оскільки це є технологічна операція і застосовується виробниками з метою отримання доказів готовності продукції до випробувань і визначення її працездатності та безвідмовності протягом часу, визначеного технологічним процесом виробництва. Така операція застосовується до продукції, складної за процесом виготовлення та перевірки, або (та) складеної з вузлів різних виробників і може здійснюватися окремо або в межах визначених випробувань, наприклад, на надійність. Види документів, які оформлюються за результатами прогону, визначає виробник.</p> <p>Умова щодо здійснення технологічного прогону, за необхідності, включаться виробником у нормативні документи на продукцію: технічне завдання, технічні умови, технічну специфікацію.</p> <p>Замовник може передбачати проведення такої операції у технічних вимогах на продукцію</p>	Приймальні випробування у складі ЯУ за НП 306.2.106-2005	ТЗ, конструкторська документація	Протоколи та акт приймальних випробувань	Приймальна комісія у складі: замовник; виробник; розробник; представник Держатомрегулювання (у разі випробувань продукції, що застосовується у СВБ)

ДОДАТОК Ю
(довідковий)

**СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИДІВ ВИПРОБУВАНЬ ЗА ОСНОВНИМИ ОЗНАКАМИ
(ДСТУ 3021)**

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ ЗМІН

Номер зміни	Номери аркушів				Повідомлення		Підпис	Дата
	змінених	замінених	нових	анульованих	номер повідомлення	к-ть арк.		
<i>№1</i>	<i>1,2,3,4</i>	<i>1,2,3,4</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>173 СОУ-254-2022</i>	<i>2</i>	<i>ellg</i>	<i>30.05.2022</i>